

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครูสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2
Factors Affecting the Effectiveness of Learning and Teaching Management
in the COVID-19 Epidemic Situation of Teachers under the Office of
Songkhla Primary Educational Service Area 2

ว่าที่ร้อยตรีธกฤต จันทสโร
Acting Sub Lt. Thapakit Chanthasaro

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Minor Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration
Prince of Songkla University

2565

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครูสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2
Factors Affecting the Effectiveness of Learning and Teaching Management
in the COVID-19 Epidemic Situation of Teachers under the Office of
Songkhla Primary Educational Service Area 2

ว่าที่ร้อยตรีธภกฤต จันทสโร
Acting Sub Lt. Thapakit Chanthasaro

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Minor Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration
Prince of Songkla University

2565

ชื่อสารนิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครูสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

ผู้เขียน ว่าที่ร้อยตรี ธภกฤศ จันทสโร

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์:

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขายนีย์ ช.บุญพันธ์)

คณะกรรมการสอบ:

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขายนีย์ ช.บุญพันธ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุมทิพย์ ทองเจริญ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษณุพงษ์ โพธิ์พิรุฬห์)

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑามณี ตระกูลมุกดา)

ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ชื่อสารนิพนธ์	ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2
ผู้เขียน	ว่าที่ร้อยตรี ธกฤศ จันทสโร
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาาระดับของปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา บทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) 2) เปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนของบุคลากร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ เก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 304 คน และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยด้านผู้สอน เนื้อหาบทเรียน และผู้เรียน ของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ส่วนปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับน้อย สำหรับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย โดยนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับน้อย และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง 2) ระดับประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรครู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และวิทยฐานะ ไม่มีความแตกต่างกัน และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน มี 4 ปัจจัย เรียงตามลำดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ เนื้อหาบทเรียน ($\beta = 0.54$) ระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\beta = 0.26$) ผู้สอน ($\beta = 0.21$) และผู้เรียน ($\beta = 0.15$) ตามลำดับ

Minor Thesis Title	Factors Affecting the Effectiveness of Learning and Teaching Management in the COVID-19 Epidemic Situation of Teachers under the Office of Songkhla Primary Educational Service Area 2
Author	Acting Sub Lt. Thapakit Chanthasaro
Major Program	Public Administration
Academic Year	2021

ABSTRACT

This research aims to 1) study the factors level of teachers, students, lesson contents, and networking and information technology as well as the effectiveness of learning and teaching management in the COVID-19 epidemic situation, 2) compare the effectiveness of learning and teaching management of teachers based on individual factors, and 3) explore the factors affecting the effectiveness of learning and teaching management. An online questionnaire was used as an instrument for collecting data. The participants consisted of 304 teachers who work under the Office of Songkhla Primary Educational Service Area 2 in the academic year 2021. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The results were as follows: 1) the factors level of teachers, lesson contents, and students from learning and teaching management in the COVID-19 epidemic situation were at a moderate level while the networking and information technology factors were at a low level. As for the effectiveness of teaching and learning management, it was at a low level that students had a low academic achievement and had moderately desirable characteristics, 2) teachers with different gender, age, education, teaching experience, and academic standing showed no significant differences in the effectiveness of teaching and learning management, and 3) the factors of lesson contents ($\beta = 0.54$), networking and information technology ($\beta = 0.26$), teachers ($\beta = 0.21$), and students ($\beta = 0.15$) significantly influence the effectiveness of teaching and learning management in order of importance from most to least.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2” สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เป็นเพราะความกรุณาใส่ใจดูแลและให้คำแนะนำปรึกษาในกระบวนการศึกษาอย่างสม่ำเสมอของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชายนีย์ ช. บุญพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ โดยเริ่มตั้งแต่การเขียนโครงร่างสารนิพนธ์ การวิเคราะห์ข้อมูล จนกระทั่งการเขียนสารนิพนธ์อย่างถูกต้อง ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ทั้งใคร่ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษณุพงษ์ โพธิพิรุฬห์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุมทิพย์ ทองเจริญ กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาชี้แนะสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เขียน ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ จนจบหลักสูตร รวมถึงบุคลากรทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ตลอดจนเพื่อน ๆ ที่คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือ จนทำให้สารนิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี

สำหรับบุคคลที่สำคัญยิ่งและจะขาดเสียมิได้ ผู้เขียนขอขอบคุณครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจสำคัญมาโดยตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษา คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานวิจัยชิ้นนี้ ขอขอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ว่าที่ร้อยตรีธกฤต จันทสโร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
รายการตาราง	(8)
รายการภาพประกอบ	(10)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
3. สมมติฐานการวิจัย.....	5
4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
5. ขอบเขตของการวิจัย	6
6. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน.....	10
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล	16
3. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2.....	25
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	33
2. แบบแผนการวิจัย	34
3. เครื่องมือในการวิจัย.....	35
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
5. การวิเคราะห์ข้อมูล และวิธีการทางสถิติต่าง ๆ ที่ใช้.....	38
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	41
1. สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิจัย	41
2. การนำเสนอผลการวิจัย	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. ผลการวิจัย	42
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	57
1. สรุปผลการวิจัย	57
2. อภิปรายผล	60
3. ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก.....	70
ภาคผนวก ก แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	71
ภาคผนวก ข ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถาม.....	77
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	81
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	84
ประวัติผู้เขียน.....	89

รายการตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	34
3.2 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha Coefficient) ของ แบบสอบถาม	37
3.3 เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยระดับสภาพจริงของปัจจัยการจัดการเรียนการสอนใน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และระดับ ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนฯ	39
4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 2	43
4.2 ระดับของปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยี สารสนเทศของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยภาพรวม	44
4.3 ระดับของปัจจัยด้านผู้สอน ในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาด ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19).....	45
4.4 ระดับของปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน ในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19).....	45
4.5 ระดับของปัจจัยด้านผู้เรียน ในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาด ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19).....	46
4.6 ระดับของปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการจัดการเรียน การสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) .	47
4.7 ระดับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19).....	48
4.8 ความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาด ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามเพศ	49
4.9 ความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาด ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามอายุ	50
4.10 ความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาด ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	50

รายการตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
4.11	ความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน.....	51
4.12	ความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามวิทยฐานะ	52
4.13	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	53
4.14	ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19).....	54
4.15	ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	55
4.16	ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนจากการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19).....	56

รายการภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
2.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	32

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญหลายประการ โดยปัจจัยทางด้านทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources) เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ถึงกับมีคำกล่าวว่า “ถ้าประเทศใดไม่สามารถพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ ก็จะไม่สามารถพัฒนาด้านอื่น ๆ ได้มากนัก ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการเมือง ฯลฯ” ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศก็คือมนุษย์ มนุษย์จึงเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า และมีความสำคัญยิ่งกว่าทรัพยากรใด ๆ คุณภาพของมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2553) ทั้งนี้การทำให้ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศดีมีคุณภาพ พร้อมนำพาประเทศชาติไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จได้นั้น ต้องผ่านกระบวนการหรือเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ทรัพยากรมนุษย์กลายเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าซึ่งก็คือการศึกษา (Education) การจัดการศึกษาหรือการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของมนุษย์ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ได้เน้นให้การจัดการเรียนการสอนต้องพัฒนาคุณภาพมนุษย์ทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม ค่านิยม การประพฤติปฏิบัติ ฯลฯ เพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยหวังว่าคนที่มีคุณภาพนี้จะทำให้สังคมมีความมั่นคง สงบสุข มีความเท่าเทียมกัน เจริญก้าวหน้าทันโลก แข่งขันกับสังคมอื่นในเวทีระหว่างประเทศได้ คนในสังคมมีความสุขมีงานทำ และสามารถประกอบอาชีพการงานอย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) อย่างไรก็ตามท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการเรียนการสอนของไทยในทุกระดับชั้น ทำให้สถานศึกษาต้องถูกปิดไป เพื่อลดช่องทางการแพร่ระบาดของเชื้อ ขณะที่รัฐบาลได้ออกประกาศและมีมาตรการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อ อาทิ การกำหนดให้มีการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ห้ามการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนและสถาบันการศึกษาทุกประเภท เพื่อจัดการ

เรียน การสอน การสอบ ฝึกอบรม หรือการทำกิจกรรมใด ๆ ที่มีผู้เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก สถานการณ์ดังกล่าวทำให้ประเทศไทยได้มีโอกาสทบทวนบทเรียนจากต่างประเทศเพื่อเตรียมตัวให้พร้อมในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไป และมีความสอดคล้องกับมาตรการป้องกันการระบาดของโรค โดยการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่มีการจัดทำสื่อและนำเครื่องมือต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้ ที่สามารถถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้เข้าใจและมีความรู้เข้าใจได้ง่ายขึ้น ในรูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ถือเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนการสอนแบบเดิมที่นั่งเรียนในชั้นเรียน แต่เป็นการเรียนรู้บนฐานเทคโนโลยี (Technology Based Learning) ซึ่งจะครอบคลุมวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ (ปิยะวรรณ ปานโต, 2563)

การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้ ซึ่งก็คือการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning) ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนการสอนทางไกลที่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผู้เรียนและผู้สอนใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลมากมายที่มีอยู่ทั่วโลกอย่างไร้ขอบเขตจำกัด ทำให้ระบบการเรียนการสอนเปลี่ยนไปจากเดิมที่เป็นระบบปิดมาเป็นระบบเปิด ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งวิชาที่มีการเชื่อมโยงอยู่ในเว็บ โดยไม่มีอุปสรรคทางด้านภูมิศาสตร์ ระยะทาง และเวลา การเรียนในลักษณะนี้ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนเป็นอิสระจากปัญหาการจัดตารางเรียนตารางสอน เพราะผู้เรียนสามารถเข้าถึงสื่อการเรียนการสอนได้อย่างความสะดวกตามความต้องการ ผู้เรียนเป็นผู้ควบคุมการเรียนด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นไปตามพัฒนาการของตนเอง รวมถึงเป็นการช่วยในการปรับเปลี่ยนบทบาทของผู้สอนจากผู้บอกและถ่ายทอด มาเป็นผู้ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และอำนวยความสะดวก ในขณะที่ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าและสำรวจข้อมูลในลักษณะการเรียนรู้ร่วมกัน และมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเองมิใช่เป็นแต่เพียงผู้รับ ดังนั้นรูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ จึงเป็นรูปแบบที่เหมาะสมในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ, 2564)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ จะเป็นรูปแบบที่เหมาะสมในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) แต่การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าวก็มีปัญหาที่เกิดขึ้นหลายประการ โดยเฉพาะปัญหาการขาดประสิทธิผลจากการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจากการสอบถามถึงการขาดประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างบุคลากรครูบางส่วน พบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ยังขาดประสิทธิผลในด้านต่าง ๆ เช่น 1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยพบว่าการเรียนการสอนแบบออนไลน์ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากนักเรียนจะรู้สึกเบื่อ ไม่มีสมาธิ และขาดแรงจูงใจในการเรียน

เนื่องจากการเรียนออนไลน์จะประยุกต์การจัดกิจกรรมและฝึกปฏิบัติการเช่นเดียวกับที่โรงเรียนได้ค่อนข้างยาก หรือเกิดจากสภาพแวดล้อมที่บ้านไม่เหมาะสม ทำให้นักเรียนได้รับความรู้จากการเรียนออนไลน์น้อย และ 2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยลงทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสติปัญญา และด้านสังคม เช่น ด้านร่างกาย การเรียนออนไลน์จะทำให้นักเรียนปวดตา มีปัญหาด้านสายตา ปวดเมื่อย ปวดหลัง เนื่องจากต้องนั่งอยู่หน้าจอนาน ๆ จึงไม่ได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง มีพัฒนาการส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับวัย หรือด้านสังคม การเรียนออนไลน์ทำให้เด็กขาดปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ซึ่งเป็นโอกาสที่เด็กจะได้ฝึกทักษะทางสังคม เด็กบางรายจะรู้สึกวิตกกังวลและซึมเศร้า เป็นต้น (นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช, 2564)

เมื่อพิจารณาถึงสาเหตุการด้อยประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากปัจจัยหลัก ๆ 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยจากผู้สอน ที่ยังขาดความรู้และความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ 2) ปัจจัยจากผู้เรียน ที่ยังขาดความรู้ความสามารถ และจิตสำนึกในการเรียนรู้แบบออนไลน์ และพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เพียงพอ และไม่คุ้นเคยกับการเรียนการสอนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต จึงเป็นผลให้การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบดังกล่าวยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร 3) ปัจจัยจากเนื้อหาบทเรียน เนื้อหาที่มีในบทเรียนออนไลน์ยังไม่ครอบคลุมทั้งหมดของเนื้อหาในรายวิชาที่นักเรียนได้ลงทะเบียนเรียน ทำให้นักเรียนไม่สนใจเนื้อหาที่อยู่ในบทเรียนออนไลน์เท่าที่ควร และ 4) ปัจจัยจากระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการเรียนออนไลน์ ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ กล่าวคือ ระบบอินเทอร์เน็ตที่จุดใช้งาน (Access Point) ยังไม่สามารถส่งและรับข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ที่สะดวกและรวดเร็ว ซึ่งปัจจัยดังกล่าวล้วนส่งผลให้แต่ละโรงเรียนยังขาดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (กฤตย์ชัช สารนอก, 2564)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 เป็นหน่วยงานการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษาในพื้นที่ 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหาดใหญ่ อำเภอรัตนบุรี อำเภอกวนเนียง อำเภอบางกล่ำ และอำเภอคลองหอยโข่ง ซึ่งภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่มีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ (Online Learning) โรงเรียนภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ต่างก็ประสบปัญหาในด้านการขาดประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน โดยพิจารณาจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียนขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 ที่หลาย ๆ โรงเรียนมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศในหลาย ๆ สาระการเรียนรู้ และนอกจากด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวแล้ว ยังพบว่าโรงเรียนภายใต้สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 หลาย ๆ โรงเรียน ยังมีความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไม่ด้อยเท่าที่ควร พิจารณาจากนักเรียนที่จบออกไปยังไม่สามารถนำความรู้ความสามารถและทักษะอันจำเป็นไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมยุคปัจจุบันได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2, 2564) จากปัญหาดังกล่าวจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของโรงเรียนภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 เพื่อส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิผลมากขึ้น

การทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา พบว่า ปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ (เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ, 2564) ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ แต่การศึกษาถึงประเด็นดังกล่าวที่ผ่านมา ยังมีข้อจำกัดหลายประการที่ทำให้ได้รับคำตอบที่ไม่สมบูรณ์ เช่น 1) การศึกษาถึงปัจจัยดังกล่าวที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ เป็นการศึกษาในสถานการณ์ปกติของสถานศึกษา ซึ่งแตกต่างจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งเป็นสถานการณ์วิกฤติที่มีข้อจำกัดของการจัดการเรียนการสอนในหลาย ๆ ด้าน อาจทำให้ผลการวิจัยที่ได้มีความแตกต่างกันได้ และ 2) การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ที่ผ่านมา ยังไม่ได้ศึกษาในบริบทของโรงเรียนภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ซึ่งบริบทของพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน อาจมีปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่แตกต่างกันได้

จากปัญหาที่โรงเรียนภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ยังขาดประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เมื่อได้ทบทวนวรรณกรรม พบว่า ปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวส่งเสริมหรือขัดขวางประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอน คือ ปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างไรก็ตามด้วยข้อจำกัดบางประการของงานวิจัยที่ผ่านมา อาจทำให้ยังไม่ได้คำตอบที่ชัดเจนมากพอที่จะนำไปใช้ในการแก้ปัญหาการขาดประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ดังกล่าว ดังนั้นการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จึงมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อโรงเรียนภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 หรือโรงเรียนอื่น ๆ ในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการออกแบบ การพัฒนา หรือการจัดการกับระบบการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติให้มีประสิทธิผลมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

3. สมมติฐานของการวิจัย

1. ระดับของปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 อยู่ในระดับน้อย

2. ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 มีความแตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. ปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาได้ทราบสภาพจริงของปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา บทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดนโยบายต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความพร้อมของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ดังกล่าว
2. ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาได้ทราบประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิผลต่อไป
3. ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ได้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน พัฒนา และปรับปรุงปัจจัยต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ดังกล่าวให้มีประสิทธิผลมากขึ้น
4. นักศึกษา นักวิจัย และนักวิชาการ ได้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการขยายผลทางทฤษฎี เพื่อการวิจัยในอนาคต

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยปัจจัยที่เลือกนำมาศึกษาได้มาจากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ (กฤตย์ชูพัช สารนอก, 2564) โดยการวัดประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในงานวิจัยนี้ ใช้แนวคิดของ Mott (1992 อ้างถึงใน กรนนท์ เอี่ยมภูเขียว, 2563) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

5.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ปีการศึกษา 2564 รวมทั้งสิ้น 1,259 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 304 คน โดยการคำนวณจากสูตร Yamane (1973) จากประชากรทั้งหมด 1,259 คน กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 และใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน แล้วสุ่มครูในแต่ละขนาดโรงเรียน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก

5.3 ขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาในงานวิจัยนี้ มีดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย

1.1.1 เพศ

1.1.2 อายุ

1.1.3 ระดับการศึกษา

1.1.4 ประสบการณ์ในการสอน

1.1.5 วิทยฐานะ

1.2 ปัจจัยการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประกอบด้วย

1.2.1 ปัจจัยด้านผู้สอน

1.2.2 ปัจจัยด้านผู้เรียน

1.2.3 ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน

1.2.4 ปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประกอบด้วย

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

5.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

งานวิจัยนี้ทำการเก็บข้อมูลจากบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ซึ่งครอบคลุมในพื้นที่ 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหาดใหญ่ อำเภอรัตภูมิ อำเภอกวนเนียง อำเภอบางกล่ำ และอำเภอคลองหอยโข่ง

5.5 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยนี้ รวมระยะเวลาทั้งหมด 2 เดือน คือ เดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้ ซึ่งก็คือการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผู้เรียนและผู้สอนใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลมากมายที่มีอยู่ทั่วโลกอย่างไร้ขอบเขตจำกัด

2. ปัจจัยการจัดการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่มีสัมพันธ์ มีอิทธิพล และเป็นเหตุให้เกิดผลสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านผู้สอน หมายถึง ปัจจัยจากผู้ถ่ายทอดเนื้อหาและสร้างประสบการณ์แก่ผู้เรียน ผู้สอนต้องพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนการสอนของตนเองให้เกิดการถ่ายทอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการรู้เท่าทันการใช้เทคโนโลยี การรู้ใช้และการมีทักษะการสื่อสารที่หลากหลายผ่านสื่อรูปแบบต่าง ๆ และการบริหารและการจัดการเวลาการเรียนที่ยืดหยุ่นแต่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการมีแนวทางการปฏิบัติที่ดีต่อการจัดการเรียน การสอน และมีดูแลเอาใจต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างดี

2.2 ปัจจัยด้านผู้เรียน หมายถึง ปัจจัยจากผู้ที่ได้รับเนื้อหาและองค์ความรู้จากผู้สอน ผู้เรียนต้องมีความพร้อมและมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ สามารถสืบค้นวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินเนื้อหาอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อมูลได้อย่างเหมาะสม มีการเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ รวมถึงการเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในการเรียน มีการส่งงานตามกำหนด เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์จากการจัดการเรียนการสอน

2.3 ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน หมายถึง ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญและเป็นส่วนหลักที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ เนื้อหาควรมีการออกแบบโครงสร้างตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา มีความสอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนการสอน และเหมาะสมกับเวลาเรียน มีการเรียงลำดับจากง่ายไปยาก สำหรับข้อความในบทเรียนควรมีความชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาทำความเข้าใจได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม

2.4 ปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ปัจจัยจากช่องทางในการจัดการเรียนการสอนและช่องทางของการเข้าถึงสารสนเทศสำหรับใช้ประกอบการ

เรียนรู้ โดยเทคโนโลยีสารสนเทศที่ประกอบด้วยคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายโทรคมนาคมที่ต่อเชื่อมกัน ต้องมีความสะดวกในการใช้งาน เพื่อส่งและรับข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ที่สะดวก รวดเร็ว รวมทั้งมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ปัจจุบัน และควรมีระบบการติดต่อสื่อสารหรือช่องทางของการเข้าถึงสารสนเทศที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง

3. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่เกิดจากครูผู้สอนสามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอน จนสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยวัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ดังนี้

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การที่นักเรียนมีผลการเรียนอยู่ในระดับสูง หรือมีผลการเรียนที่พัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้น นักเรียนมีผลการเรียนและมีสมรรถนะสำคัญเป็นไปตามเกณฑ์ของหลักสูตร หรืออาจพิจารณาได้จากการได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมกิจกรรมการประกวด แข่งขันทางด้านวิชาการจากหน่วยงานต่าง ๆ

3.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน หมายถึง การที่ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งด้านร่างกาย คือ มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง มีพัฒนาการส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับวัย ด้านจิตใจ คือ รู้จักเหตุผล มีวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม อย่างเหมาะสมและดีงาม ด้านสติปัญญา คือ มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้จักคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และด้านสังคม คือ สามารถนำความรู้ความสามารถและทักษะอันจำเป็น ไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมยุคปัจจุบันได้อย่างมีความสุข

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพตามมาตรฐาน ครอบคลุมพื้นที่ 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหาดใหญ่ อำเภอรัตนภูมิ อำเภอกวนเนียง อำเภอบางกล่ำ และอำเภอคลองหอยโข่ง

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดประเด็นการนำเสนอ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
 - 1.1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอน
 - 1.2 การเตรียมความพร้อมของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติ
 - 1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล
 - 2.1 ความหมายของประสิทธิผล
 - 2.2 การประเมินประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน
 - 2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน
3. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

1.1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน (Learning Management) ไม่ใช่เป็นเพียงการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา โดยใช้วิธีการบอกให้จดจำและนำไปท่องจำเพื่อการสอบเท่านั้น แต่การจัดการเรียนการสอนเป็นศาสตร์อย่างหนึ่ง ซึ่งมีความหมายที่ลึกซึ้งกว่านั้น กล่าวคือ วิธีการใดก็ตามที่ผู้สอนนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เรียกได้ว่าเป็นการจัดการเรียนการสอน โดยนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนในทัศนะต่าง ๆ ดังนี้

Hough and Duncan (1970 อ้างถึงใน พงษ์พัชรินทร์ พุระวัฒน์, 2564) ได้อธิบายความหมายของการจัดการเรียนการสอนว่า หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ และมีความสุข การจัดการเรียนการสอนจึงเป็นกิจกรรมในแง่มุมมองต่าง ๆ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตร หมายถึง การศึกษาถึงจุดมุ่งหมายของการเรียน มีความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชา และการตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน และเลือกเนื้อหาได้เหมาะสมกับท้องถิ่น 2) การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การเลือกวิธีสอนและวิธีจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้ 3) การวัดผล หมายถึง การเลือกวิธีวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้ และ 4) การประเมินผล หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลหลังการจัดการเรียนการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หรือหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย

นฤมล ปภัสสรานนท์ (2558) ได้สรุปว่าความหมายของการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ และประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้เป็นการมุ่งพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้ผู้เรียนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

สุวิทย์ มูลคำ (2560) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน คือ สภาพการเรียนการสอนที่กำหนดขึ้นเพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายหรือจุดประสงค์การเรียนการสอนที่กำหนด ซึ่งหมายความรวมถึงรูปแบบการสอน วิธีสอน และเทคนิคการสอน

พงษ์พัชรินทร์ พุระวัฒน์ (2564) ได้สรุปความหมายของการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของผู้สอน โดยการจัดการเรียนการสอน ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง สภาพการเรียนการสอนที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมุ่งไปสู่เป้าหมายหรือจุดประสงค์การเรียนการสอนที่กำหนดไว้ มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนจนถึงการประเมินผล ซึ่งผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร

1.2 การเตรียมความพร้อมของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติ

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดที่จะเกิดขึ้นในสถานศึกษา สถานการณ์เหล่านี้อาจเกิดจากพฤติกรรมของนักเรียนที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุทั้งภายในและภายนอก โรงเรียน หรืออาจเกิดจากภัยพิบัติต่าง ๆ ที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น เช่น ปัจจุบันที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้สถาบันการศึกษาในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกได้ปิดทำการลงชั่วคราวเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค ซึ่งการเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดจนก่อให้เกิดสถานการณ์วิกฤติ จำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องมีมาตรการในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกับการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ที่ไม่อาจคาดเดาได้ (เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ, 2564) ดังนี้

1. การเตรียมการในระดับห้องเรียนที่จะรับมือกับการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติ คือ การที่ครูสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความไว้วางใจซึ่งกันและกันกับนักเรียน การให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเหมาะสมแก่นักเรียน การปรับหลักสูตรที่เน้นเนื้อหาที่จำเป็น การจัดการความเครียด รวมไปถึงการส่งเสริมความปลอดภัยให้กับนักเรียน ทั้งความปลอดภัยภายในโรงเรียน ภายนอกโรงเรียน และการให้ความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัยที่ดี รวมทั้งการส่งเสริมความไว้วางใจและการสนับสนุนจากชุมชน และผู้ปกครอง เพื่อเตรียมพร้อมกับการรับมือในสถานการณ์วิกฤติ

2. การเตรียมการระดับโรงเรียน คือ จะต้องมี การเตรียมการบำรุงรักษาระบบที่มีอยู่อย่างต่อเนื่อง ทีมจัดการวิกฤติของโรงเรียนจะต้องทบทวนและปรับปรุงแผนการจัดการวิกฤติทุกปี และมีการฝึกขั้นพื้นฐานในการรับมือกับสถานการณ์วิกฤติ เช่น การฝึกอบรมเบื้องต้น การใช้เทคนิคในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในภาวะวิกฤติ การเตรียมวิธีการประสานงานด้านการจัดการสุขภาพจิตกับชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งการจัดระบบข้อมูลเพื่อให้แน่ใจว่ามีการสำรองข้อมูลที่เพียงพอในการจัดการอย่างทันท่วงทีในกรณีที่เกิดภาวะวิกฤติ

3. การเตรียมการระดับเขตพื้นที่ ซึ่งจะต้องมีคณะกรรมการระดับพื้นที่และมีการจัดตั้งศูนย์ป้องกันและรับมือกับวิกฤติที่จะเกิดขึ้นกับโรงเรียนในระดับภูมิภาค (Regional School Crisis Prevention and Response Center) ที่มีความร่วมมือกันในการให้บริการประเภทต่าง ๆ รวมทั้งเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับการประสานงานกับศูนย์ภูมิภาคอื่น ๆ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งตามทฤษฎีการปรับตัวของ Roy (Roy & Andrews, 1999 อ้างถึงใน เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ, 2564) กล่าวว่า เมื่อเกิดสิ่งเร้าก็จะเกิดขบวนการเผชิญปัญหา และนำมาซึ่งการปรับตัว ซึ่งการปรับตัวมีทั้งสิ่งที่ปรับตัวได้ และสิ่งที่ปรับตัวไม่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ขึ้นกับความรุนแรงของสิ่งเร้าและความสามารถในการปรับตัวของแต่ละบุคคล

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาจเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดจนก่อให้เกิดสถานการณ์วิกฤติ จำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องมีมาตรการในการเตรียมความพร้อมในทุกๆระดับ เพื่อรองรับกับการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ที่ไม่อาจคาดเดาได้ ทั้งการเตรียมความพร้อมในระดับห้องเรียน ระดับโรงเรียน และระดับเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเมื่อเกิดวิกฤติขึ้นหน่วยงานทางการศึกษาก็จะพร้อมที่จะให้บริการผู้เรียนอย่างดีที่สุด ซึ่งการเตรียมความพร้อมในลักษณะนี้จะช่วยฟื้นฟูความสามารถในการเรียนรู้และเพิ่มพูนทักษะการเผชิญปัญหา และพัฒนาการทางสังคมให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สถานศึกษาจำเป็นต้องวางแนวทางการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์วิกฤติดังกล่าว ในทุกระดับชั้นและทุกประเภท โดยกระทรวงศึกษาธิการกำหนดแนวนโยบายเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้สามารถเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเท่าที่สภาพแวดล้อมจะอำนวยให้บนพื้นฐาน 6 ข้อ ดังนี้ 1) จัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยสูงสุดของทุกคนที่เกี่ยวข้อง การเปิดเทอม หมายถึง การเรียนที่โรงเรียนหรือการเรียนที่บ้าน ทั้งนี้การตัดสินใจจะขึ้นอยู่กับผลการประเมินสถานการณ์อย่างใกล้ชิด 2) อำนวยความสะดวกให้นักเรียนทุกคน สามารถเข้าถึงการเรียนการสอนได้ แม้จะไม่สามารถไปโรงเรียนได้ 3) ใช้สิ่งที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การเสนอขอช่องดิจิทัล TV จาก กสทช. ทั้งหมด 17 ช่อง เพื่อให้นักเรียนทุกระดับชั้น สามารถเรียนผ่าน DLTV ได้ 4) ตัดสินใจนโยบายต่าง ๆ บนพื้นฐานของการสำรวจความต้องการ ทั้งจากนักเรียน ครู และโรงเรียน ไม่คิดเอง โดยให้การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสูงสุดเป็นที่ตั้ง และกระทรวงจะสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ 5) ปรับปฏิทินการศึกษาของไทยให้เอื้อต่อการเรียนของเด็กมากขึ้น รวมทั้งการปรับตารางเรียนตามความเหมาะสม โดยเวลาที่ชัดเจนจะคำนึงถึงภาระของทุกคนและการได้รับความรู้ครบตามช่วงวัยของเด็ก และ 6) บุคลากรทางการศึกษา จะได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง และทำให้ได้รับผลกระทบเชิงลบจากการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

กระทรวงศึกษาธิการ (2563) ได้ออกแบบช่องทางการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยช่องทางการเรียนการสอนจะออกแบบให้สอดคล้องกับความปลอดภัยของพื้นที่ โดยมีการเรียนที่โรงเรียน (On-site) ในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยสามารถไปโรงเรียนได้ ขณะที่พื้นที่ที่ไม่ปลอดภัยจะมีการเรียนรู้หลักผ่านทางทีวี (On-air) ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ และมีการเรียนรู้เสริมผ่านระบบออนไลน์ ดังนี้ 1) การเรียนที่โรงเรียน ได้แก่ การเรียนผ่านทีวีใน 4 ระบบ ได้แก่ ระบบดาวเทียม

(Satellite) ทั้งระบบจานทิบ (KU-Band) ช่อง 186-200 และจานโปรง (C-Band) ช่อง 337-351 ระบบดิจิทัลทีวี (Digital TV) ช่อง 37-51 ระบบเคเบิลทีวี (Cable TV) และระบบ IPTV 2) การเรียนผ่านอินเทอร์เน็ตและแอปพลิเคชันใน 4 ช่องทาง ได้แก่ www.deep.go.th, www.dltv.ac.th, www.youtube.com DLTV1 Channel-DLTV15 Channel และแอปพลิเคชัน DLTV บนโทรศัพท์หรือแท็บเล็ต โดยกระทรวงศึกษาธิการจะเป็นผู้สนับสนุนการเรียนการสอนทางไกล ในสัดส่วนร้อยละ 80 เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการเรียนขั้นพื้นฐานได้ อีกร้อยละ 20 หรือมากกว่า ให้ทางโรงเรียนและคุณครูในแต่ละพื้นที่พิจารณาออกแบบตามความเหมาะสม

สำหรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) แต่ละสถานศึกษาจะมีการกำหนดแนวทางการเรียนการสอนที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถดำเนินการเรียนการสอนต่อไปได้ โดยในมุมมองของรูปแบบการเรียนการสอนในการบริหารจัดการให้เกิดความเหมาะสมมี 4 รูปแบบ ดังนี้ (เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ, 2564)

1. การเรียนผ่านระบบออนไลน์ร้อยละ 100 รูปแบบดังกล่าวเหมาะกับโรงเรียนที่มีความพร้อมทั้งด้านระบบการเรียนการสอนและหลักสูตรสำหรับการเรียนผ่านระบบออนไลน์ ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนผ่านระบบออนไลน์ และผู้ปกครองต่างมีความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือสนับสนุน รวมทั้งมีเครื่องมือสนับสนุนการเรียนออนไลน์ของนักเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2. การเรียนในห้องเรียน เหมาะสำหรับโรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนไม่มาก และพื้นที่มากพอให้สามารถปฏิบัติตามนโยบายการรักษาระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) เพื่อรักษาระยะห่าง และการดูแลสุขภาพอนามัยของนักเรียนได้อย่างเข้มข้นและเคร่งครัด ควบคู่กับการให้นักเรียนทุกคนต้องใส่หน้ากากอนามัย และหมั่นทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์ ทางโรงเรียนต้องหมั่นฆ่าเชื้อโรคทุกจุดในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคซ้ำ

3. การเรียนแบบผสมผสานออนไลน์และออฟไลน์ เหมาะสำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีจำนวนนักเรียนมาก และไม่มีประสบการณ์จัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์มาก่อน ดังนั้นจึงควรแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม เพื่อสลับวันให้นักเรียนมาเรียนที่โรงเรียน กลุ่มละ 2 วันต่อสัปดาห์ ในขณะที่ 3 วันที่เหลือ ให้นักเรียนเข้าเรียนผ่านระบบออนไลน์จากที่บ้าน ทั้งนี้เพื่อให้วันที่นักเรียนมาเรียนที่โรงเรียน ทางโรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนแบบรักษาระยะห่างได้ รวมทั้งสามารถดูแลสุขภาพอนามัยของนักเรียนอย่างเข้มข้น และเพื่อการเรียนรู้ที่ได้ประสิทธิผล โรงเรียนควรเลือกวิชาที่มีการปฏิบัติหรือต้องทำงานร่วมกันมาจัดการเรียนในห้องเรียน ในขณะที่วิชาอื่นให้จัดการเรียนการสอนผ่านออนไลน์ได้ตามความเหมาะสม

4. การเรียนที่บ้าน (Home School) คาดว่าการเรียนการสอนในรูปแบบนี้จะมีเพิ่มขึ้นในประเทศไทย เนื่องจากผู้ปกครองอาจมีความกังวลเรื่องความปลอดภัยของบุตรหลานจาก

โรคภัยไข้เจ็บ มลพิษมลภาวะ และภัยคุกคามอื่น โดยผู้ปกครองจะมีบทบาทเป็นผู้จัดการเรียน การสอนในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งอาจจะเป็นการเรียนบทเรียนออนไลน์ควบคู่กับการจัดครู เฉพาะวิชาเข้ามาสอนที่บ้าน เพื่อตอบโจทย์รูปแบบการเรียนรู้ของลูก มาประยุกต์กับหลักสูตรของ กระทรวงการศึกษา การเรียนที่บ้านเหมาะกับกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเด็กที่มีปัญหาโรค ประจำตัวที่มีความเสี่ยง หากต้องออกไปเรียนที่โรงเรียน

แนวทางการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลของการ จัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) นั้น หน่วยงานต้นสังกัดควรปรับหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ ที่มีความยืดหยุ่น ปรับ โครงสร้างเวลาเรียน ปรับลดเนื้อหาให้กระชับ และบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับ สถานการณ์ โดยหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานระดับพื้นที่ควรส่งเสริมสนับสนุนการรวบรวมสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเป็นศูนย์สื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอนที่ครูสามารถนำมาเผยแพร่ และ นำไปแลกเปลี่ยนและแบ่งปันกันใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างกว้างขวางตามบริบทของ สถานศึกษา ตลอดจนควรมีมาตรการส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานระดับพื้นที่และสถานศึกษา ร่วมกันในการจัดการเรียนรู้ทางไกล (Distance Education) ควบคู่กับการจัดการเรียนในชั้นเรียน รวมทั้งการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่นและ สอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์วิกฤติ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง เน้นการใช้ ผลงาน และการทดสอบระหว่างเรียน และควรร่วมกันสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีความ หลากหลาย เหมาะสม และสอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนและบริบทของสถานศึกษา (เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ, 2564)

Joint Research Center Report (Di Pietro & Others, 2020 อ้างถึงใน เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ, 2564) ได้ศึกษาถึงผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 (COVID-19) ต่อการศึกษาของประเทศในยุโรป ได้ข้อสรุปว่า สถานการณ์การแพร่ ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบสำคัญ 2 ประการ คือ 1) ทำให้ การเรียนรู้เกิดความสูญเสีย (Learning Loss) ซึ่งมีเหตุปัจจัยมาจากการมีเวลาในการเรียนรู้ไม่ เพียงพอ ความเครียดในการเรียนรู้ วิธีของปฏิสัมพันธ์ในการเรียนที่เปลี่ยนไป และการขาดแรงจูงใจ ในการเรียน และ 2) สภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในการเรียนรู้ ซึ่งมี สาเหตุมาจากการความไม่พร้อมของผู้ปกครอง ซึ่งได้แก่ ทักษะการเรียนรู้ของผู้ปกครอง การไม่มีเวลา และบ้านขาดแคลนอุปกรณ์ดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้สามารถเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเท่าที่สภาพแวดล้อม จะอำนวย โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานในด้านความปลอดภัยสูงสุดของทุกคนที่เกี่ยวข้อง การอำนวยความสะดวก

นักเรียนทุกคน สามารถเข้าถึงการเรียนการสอนได้ การใช้สิ่งที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด การตัดสินใจนโยบายต่าง ๆ บนพื้นฐานของการสำรวจความต้องการทั้งจากนักเรียน ครู และโรงเรียน ไม่คิดเอง การปรับปฏิทินการศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนของเด็ก และการดูแลบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับผลกระทบเชิงลบจากการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับบริบทที่เหมาะสมของแต่ละพื้นที่ ทั้งรูปแบบการเรียนผ่านระบบออนไลน์ทั้งหมด การเรียนในห้องเรียน การเรียนแบบผสมผสานออนไลน์และออฟไลน์ และการเรียนที่บ้าน

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล

2.1 ความหมายของประสิทธิผล

ประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการตัดสินใจว่าการดำเนินงานสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับผลที่ได้รับและผลสำเร็จของงาน โดยมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของประสิทธิผลไว้ ดังนี้

Gibson (2000 อ้างถึงใน กรนันท เอี่ยมภูเขียว, 2563) ได้ให้นิยามของประสิทธิผลไว้ว่า ประสิทธิผลเป็นเรื่องของการกระทำใด ๆ ที่มีความมุ่งหมายจะได้รับผลอะไรสักอย่างให้เกิดขึ้น การกระทำหรือความพยายามจะมีประสิทธิผลสูงต่ำเพียงใด ขึ้นอยู่กับว่าผลที่ได้รับตรงนั้น ตรงครบถ้วน ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และใช้พลังงานน้อยเพียงใด

ธงชัย สันติวงษ์ (2554) กล่าวว่า ประสิทธิผลเป็นการทำงานที่ได้ผล โดยสามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เป็นการวัดผลงานที่ทำได้เทียบกับเป้าหมาย หากสามารถทำได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ก็แสดงว่าการทำงานมีประสิทธิผลสูง

วิทยา สนวนกุลลาบ (2558) ได้ให้ความหมายของประสิทธิผล หมายถึง ผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงานทั้งในปริมาณและคุณภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

เฉลิมพล ศรีรักษ์ (2559) ได้สรุปความหมายของประสิทธิผล หมายถึง ตัวชี้วัดความสำเร็จของการปฏิบัติงาน ดังนั้นประสิทธิผลเป็นการทำให้บรรลุสำเร็จตามเป้าหมาย เป็นเรื่องเกี่ยวกับผลที่ได้รับ มีความเกี่ยวข้องกับผลงานที่องค์การพึงประสงค์

กรนันท เอี่ยมภูเขียว (2563) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง แนวทางหรือวิธีการ กระบวนการหรือตัววัดนั้นสามารถตอบสนองจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ดีเพียงใด การประเมินประสิทธิผลต้องประเมินว่าสามารถบรรลุความต้องการได้ดีเพียงใด ด้วยการใช้นโยบายที่เลือก การนำไปปฏิบัติ หรือตัววัดที่ใช้

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่มีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายจะได้รับผลอะไรสักอย่างให้เกิดขึ้น แล้วสามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์นั้น โดยการกระทำใดจะมีประสิทธิผลสูงต่ำเพียงใด ขึ้นอยู่กับว่าผลที่ได้รับตรงนั้น ตรงครบถ้วน ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

2.2 การประเมินประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน

ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากน้อยเพียงใด ซึ่งมีนักวิชาการในประเทศและต่างประเทศได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

Mott (1992 อ้างถึงใน กรนันท เอี่ยมภูเขียว, 2563) กล่าวถึง เกณฑ์ในการประเมินประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา มี 4 ประการ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผลนั้นต้องเอื้อให้นักเรียนมีผลการเรียนดี มีความคิดสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งพิจารณาจากหลายส่วน ทั้งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับชั้นเรียน ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test: O-NET) ซึ่งผลการทดสอบที่ได้จะนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานและคุณภาพของผู้เรียนและการประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป และพิจารณาจากการที่นักเรียนมีความสามารถในการศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูงได้เป็นจำนวนมาก

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผลนั้นต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสติปัญญา และด้านสังคม กล่าวคือ 1) ด้านร่างกาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง มีพัฒนาการส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับวัย 2) ด้านจิตใจ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเหตุผล มีวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม อย่างเหมาะสมและดีงาม 3) ด้านสติปัญญา ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้จักคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และมีความคิดอย่างสร้างสรรค์ และ 4) ด้านสังคม ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ความสามารถและทักษะอันจำเป็น เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมยุคปัจจุบันได้อย่างมีความสุข

3. การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม การจัดการเรียนการสอนที่เกิดประสิทธิผลนั้นต้องมีความทันสมัย ทันกับความเจริญก้าวหน้า ไม่ควรยึดตายตัวเกินไปจนเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ในขณะเดียวกันต้องสามารถปรับให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งทางด้านสภาพแวดล้อม สังคม การเมือง องค์การ รวมถึงกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง การจัดการเรียนการสอนจึงควรมีความยืดหยุ่นพอสมควร นับตั้งแต่หลักสูตร ควรปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น สภาพของบุคลากร และ

ทรัพยากรที่มีอยู่ รวมทั้งการมีนวัตกรรมและสื่อการสอนใหม่ ๆ มีการค้นคว้าและพัฒนาสื่ออุปกรณ์การสอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้โรงเรียนมีความก้าวหน้าทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

4. ความสามารถในการแก้ปัญหา การกำหนดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น แต่ละสถานศึกษาจะมีการกำหนดรูปแบบให้เหมาะสมกับขนาดและภารกิจของสถานศึกษา แต่ไม่ว่าจะมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบใดก็ตาม ย่อมมีปัญหาที่เกิดขึ้นเสมอ การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผลนั้น ครูผู้สอนต้องรับรู้ถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนและสามารถแก้ไขปัญหานั้นจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ทั้งการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินหรือปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน และการแก้ปัญหาทางด้านการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้เป็นที่น่าพอใจ

Hoy and Ferguson (1985 อ้างถึงใน เฉลิมพล ศรีรักษ์, 2559) ได้เสนอแนวคิดสำหรับการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาหรือการจัดการเรียนการสอนไว้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน เป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากความสนใจ ตระหนัก เห็นความสำคัญ มีความต้องการจะพัฒนาตนเอง เรียนรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบ อยากรู้ อยากเห็น รู้จักวางแผน ทำตามแผนที่กำหนดไว้ และประเมินผลความก้าวหน้าของตนเอง ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า หาความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียนและความรู้ทั่วไป ด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

2. ความพึงพอใจของครู เป็นความรู้สึกของครูที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ โดยพิจารณาจากสภาพการเรียนการสอน ลักษณะของการเรียนการสอน รวมถึงความก้าวหน้าในการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องสร้างและรักษาระดับความพึงพอใจของครูให้อยู่ในระดับสูง เพราะความพึงพอใจมีอิทธิพลต่อการทำงานของครูและมีผลกระทบไปยังกลุ่มอื่น

3. ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของครู เป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก เพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนให้แก่ผู้เรียน กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทางความคิด ได้แก่ การคิดไตร่ตรอง การคิดสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมให้แก่ผู้เรียน สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการเรียนรู้ในปัจจุบันมีอิทธิพลสูงต่อการกระตุ้นให้ผู้เรียนกลายเป็นแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และมีประโยชน์ต่าง ๆ มากมาย

4. ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และคุ้มค่าตรงตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นผู้มี

หน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการจัดสรรและกระจายทรัพยากร ตลอดจนกำกับติดตามผลการใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียน นักเรียน และทางราชการให้มากที่สุด

5. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากระทบทั้งภายในและภายนอก เป็นความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ร่วมกันพัฒนาเปลี่ยนแปลงวิถีดำเนินการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้โรงเรียนมีความก้าวหน้า ทันสมัยกับสภาพที่เปลี่ยนไป โดยพิจารณาจากลักษณะการยอมรับของครูต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งการบริหารและการเรียนการสอน ความสามารถ ความรวดเร็ว ของครูต่อการพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนวิธีการสอนของตนเอง

Caldwell and Spinks (1990 อ้างถึงใน จรรจรจิรา เกตุรุ่ง, 2558) ได้อธิบายถึงเกณฑ์การประเมินความมีประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 6 ด้าน จำนวน 43 รายการ ซึ่งเรียกว่าเกณฑ์แบบอุดมคติ (Ideal Type) ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร ประกอบด้วย มีจุดหมายทางการศึกษาที่ชัดเจน มีแผนงานที่ได้รับ การวางแผนไว้อย่างสมดุลและเป็นระบบ สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนในสถานศึกษา ได้ มีแผนงานพัฒนานักเรียนให้มีทักษะที่ต้องการ และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของ นักเรียนอยู่ในระดับสูง

2. ด้านการตัดสินใจ ประกอบด้วย บุคลากรมีส่วนร่วมพัฒนานโยบายการจัดการ การเรียนการสอนของสถานศึกษาในระดับสูง คณะครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการจัดการเรียนการสอน ของสถานศึกษาในระดับสูง และชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับสูง

3. ด้านทรัพยากร ประกอบด้วย สถานศึกษามีทรัพยากรอย่างเพียงพอที่จะช่วยให้ ครูทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษามีครูที่มีความสามารถและตั้งใจ

4. ด้านภาวะผู้นำ ประกอบด้วย ความสามารถในการกำหนดหน้าที่และทรัพยากร เพื่อปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ การจัดสรรทรัพยากรได้สอดคล้องกับความต้องการทางการศึกษา การตอบสนองและสนับสนุนความต้องการของครู การใส่ใจต่อการพัฒนาวิชาชีพของครู การกระตุ้น ครูเกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาวิชาชีพและใช้ครูที่มีทักษะ การตระหนักถึงสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นใน สถานศึกษาระดับสูง การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานอื่น ชุมชน ครูและนักเรียน มีรูปแบบ การบริหารที่ยืดหยุ่น มีความพยายามที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลง จัดให้มีข้อมูลย้อนกลับสำหรับครู อยู่ในระดับสูง ตรวจสอบแผนงานและวัดความก้าวหน้าตามจุดมุ่งหมาย

5. ด้านบรรยากาศ ประกอบด้วย สถานศึกษากำหนดค่านิยมที่สำคัญ ผู้บริหาร ครู นักเรียน แสดงความผูกพันและจงรักภักดีต่อจุดหมายและค่านิยมของสถานศึกษา จัดสภาพแวดล้อม ให้น่าอยู่ ตื่นเต้น และท้าทายต่อครูและนักเรียน มีบรรยากาศยอมรับและเชื่อถือกันของครูกับนักเรียน มีบรรยากาศความไว้วางใจและการสื่อสารแบบเปิดในสถานศึกษา มีความคาดหวังในสถานศึกษาว่า นักเรียนทุกคนจะทำดี ผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีความคาดหวังความสำเร็จในระดับสูง นักเรียนมี

การรับนับถือและความเป็นเจ้าของผู้อื่น จัดให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา มีความเป็นระเบียบวินัยที่ดีในสถานศึกษา ผู้บริหารอาวุโสเกี่ยวข้องกับเรื่องวินัยของนักเรียนในระดับต่ำ อัตราความประพฤติเลวใหลของนักเรียนต่ำ ครูมีขวัญกำลังใจในระดับสูง ครูมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวในระดับสูง และอัตราการขาดงานของครูต่ำ

6. ด้านผลลัพธ์ ประกอบด้วย อัตราการออกกลางคันของนักเรียนต่ำ คะแนนทดสอบแสดงถึงความสำเร็จอยู่ในระดับสูง และการศึกษาต่อหรือหางานทำของนักเรียนอยู่ในระดับสูง

สรุปได้ว่า การประเมินประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากน้อยเพียงใด สามารถพิจารณาจากเกณฑ์ต่าง ๆ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผลนั้นต้องเอื้อให้นักเรียนมีผลการเรียนดีหรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง การพิจารณาจากคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โดยผู้เรียนต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสติปัญญา และด้านสังคม การพิจารณาจากความสามารถปรับให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งทางด้านสภาพแวดล้อม สังคม การเมือง องค์กร รวมถึงกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาจากความสามารถในการแก้ปัญหา ซึ่งผู้จัดการเรียนการสอนต้องรับรู้ถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนและสามารถแก้ไขปัญหาเหล่านั้นจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ถือเป็นจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรม พบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ ดังนี้ (กฤตย์พัช สารนอก และคณะ, 2564)

1. ผู้สอน (Instructor) คือ ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาและสร้างประสบการณ์แก่ผู้เรียน ผู้สอนควรเป็นทั้งผู้ให้คำแนะนำ เป็นพี่เลี้ยง เป็นผู้ฝึก และผู้อำนวยความสะดวก ผู้สอนจึงต้องพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนการสอนของตนเองให้เกิดการถ่ายทอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความพร้อมในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ในขณะที่สอน ซึ่งทักษะในการถ่ายทอดความรู้ของผู้สอนผ่านระบบการออนไลน์นั้นสามารถสรุปได้ ดังนี้ 1) การรู้เท่าทันการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการสร้างสรรค์ ผู้สอนควรมีความพร้อมและทักษะในการใช้เทคโนโลยี การใช้โปรแกรมต่าง ๆ รวมถึงมีความสามารถในการเลือกใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมที่เหมาะสมในการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านระบบออนไลน์ 2) การรู้ใช้และการมีทักษะการสื่อสารที่หลากหลายผ่านสื่อรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างการสื่อสารที่ชัดเจน ตรงประเด็น และเข้าใจได้ง่าย 3) การบริหารและการจัดการเวลาการเรียนที่ยืดหยุ่นแต่มีประสิทธิภาพ โดยต้องบริหารเวลาในการสอนให้เหมาะสมและมีคุณภาพด้วยการออกแบบการเรียนการสอนที่ใช้เวลาน้อยลง

แต่ยังคงเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น 4) การถ่ายทอดสาระสำคัญของบทเรียนหลัก การเน้นการสื่อสาร และการฝึกฝนให้ผู้เรียนสามารถจับสาระใจความหลักของเนื้อหาบทเรียน และ 5) การปรับแนวทางการวัดผลและการประเมินผล ครูผู้สอนต้องมีการบริหารจัดการที่ดีโปร่งใสและเป็นที่รับรู้ร่วมกัน ตรวจสอบ คьюนหลัง และสามารถเผยแพร่ได้ทั้งผลการสอน ผลการวัดและประเมินผลของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้ข้อเสนอแนะย้อนกลับสำหรับการพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นตามตัวชี้วัดที่แตกต่างจากที่เคยใช้ในห้องเรียนปกติ (กนกวรรณ สุภาราณ, 2563)

2. ผู้เรียน (Student) คือ ผู้ที่รับเนื้อหาและองค์ความรู้จากผู้สอน ดังนั้นผู้เรียนจึงจำเป็นต้องมีความพร้อมและมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ มีการรู้เท่าทันสื่อ (Digital Literacy) สามารถสืบค้น วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินเนื้อหาอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อมูลได้อย่างเหมาะสม มีการเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ เช่น การศึกษาขอบเขตของเนื้อหาก่อนเข้าเรียน การสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การเตรียมการเรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมถึงการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ การเตรียมสถานที่ที่เหมาะสม การเตรียมด้านการติดต่อสื่อสารแบบดิจิทัลกับผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน เพื่อให้สามารถมีปฏิสัมพันธ์กันได้อย่างเหมาะสม รวมถึงการมีทักษะความฉลาดทางอารมณ์ในการใช้สื่อ (Digital Emotional Intelligence) เช่น การแบ่งปันข้อมูลข่าวสารให้กับคนอื่น การมีน้ำใจในโลกออนไลน์ เป็นต้น รวมถึงการเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีคุณธรรมจริยธรรมในการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการเรียน การส่งงานตามกำหนด มีการทบทวนความรู้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์จากการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (วิทยา วาโย และคณะ, 2563)

3. เนื้อหา (Content) คือ ส่วนสำคัญและเป็นส่วนหลักที่จะทำให้การเรียนการสอนแบบออนไลน์บรรลุตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นเนื้อหาควรมีการออกแบบโครงสร้างตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา มีการวางแผนผังรายวิชาเพื่อเป็นระบบนำทางและสร้างการเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาต่าง ๆ ในบทเรียนให้ผู้เรียนเข้าใจชัดเจน สำหรับข้อความในบทเรียนออนไลน์ควรมีความชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย มีการปรับปรุงสื่อภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวหรืออื่น ๆ ให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาทำความเข้าใจได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม (สินะวัตร เศษศรี และภานุมาศ จินารัตน์, 2564)

4. ระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ (Network Systems and Information Technology) คือ ช่องทางในการจัดการเรียนการสอนและช่องทางของการเข้าถึงสารสนเทศสำหรับใช้ประกอบการเรียนรู้ ซึ่งระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบด้วย 1) ระบบเครือข่ายภายในสถาบัน (Intranet) ที่ผู้เรียนสามารถเข้ามาใช้เครือข่ายภายในสถานศึกษาสำหรับการเรียนออนไลน์ได้ และ 2) ระบบเครือข่ายภายนอกสถาบัน (Internet) ที่เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลก เพื่อใช้สำหรับการติดต่อสื่อสารและการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถาบันได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งผู้เรียนสามารถใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับการเข้าเรียนออนไลน์ได้ทุกที่ ทุกเวลา

โดยเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ประกอบด้วยคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายโทรคมนาคมที่ต่อเชื่อมกัน ต้องมีความสะดวกในการใช้งานที่จุดใช้งาน (Access Point) เพื่อส่งและรับข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ที่สะดวก รวดเร็ว สามารถเรียนรู้และพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง (นิตยา มณีวงศ์, 2564)

Wands and Blanc (2001 อ้างถึงใน ปารีชาติ ปาละนันท์, 2557) กล่าวถึง ปัจจัยความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ต้องอาศัยปัจจัยหลัก 3 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านองค์กร ประกอบด้วย โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคนิค กลยุทธ์การเปลี่ยนความเป็นผู้นำ การจัดการที่มุ่งสนับสนุนการจัดฝึกอบรม 2) ปัจจัยทั่วไป ประกอบด้วย หลักการเรียนรู้ผู้ใหญ่ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน การทดสอบก่อนเข้าสู่บทเรียน เส้นทางของการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล และ 3) ปัจจัยด้านการรับรู้ ประกอบด้วย การอำนวยความสะดวกของการเข้าสู่การช่วยเหลือผู้ใช้ ควบคุมข้อมูลที่ส่วนของหน้าจอ หน้าจอที่มีการใช้งานง่าย การเข้าถึงการนำเสนอข้อมูลที่มีความซับซ้อน โครงสร้างที่ดีและมีตัวอย่างงานที่เพียงพอ การเรียนรู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กัน การเกิดผลป้อนกลับที่เพียงพอจากคอมพิวเตอร์ การหลีกเลี่ยงการเบนความสนใจจากการออกแบบหน้าจอ การใช้สื่อประสมที่มีความเหมาะสม และหลีกเลี่ยงการใช้ข้อมูลที่มีความซ้ำซาก

พชร ลีรัตน์มงคล (2555) กล่าวถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ มีดังนี้

1. ปัจจัยด้านผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ทำการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบเชื่อมต่อตรง หรือพัฒนาบทเรียนด้วยตนเองโดยทำการสอน ต้องสนับสนุนการเรียนรู้ โดยการให้คำปรึกษา ช่วยตรวจสอบความก้าวหน้าและช่วยเหลือผู้เรียน ดูแลผู้เรียนให้อยู่ในขอบข่ายที่เหมาะสม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ มีส่วนร่วมในชั้นเรียน และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง
2. ปัจจัยด้านผู้เรียน หมายถึง องค์กรประกอบที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งบุคลิกภาพ สติปัญญา ความถนัด ความสนใจ ผู้เรียนควรมีโอกาสร่วมคิด ร่วมวางแผนในการจัดการเรียนการสอน และมีโอกาสเลือกวิธีเรียนได้อย่างหลากหลายตามความเหมาะสม ภายใต้การแนะนำของครูผู้สอน
3. ปัจจัยด้านบทเรียน หมายถึง การเรียนการสอนที่อาศัยอินเทอร์เน็ตเป็นตัวนำเสนอบทเรียน โดยผู้ออกแบบแล้วสร้างบทเรียนจะใช้เว็บเป็นตัวกลางการถ่ายทอด เนื้อหาที่อยู่ในเว็บ ไม่จำกัดว่าเป็นข้อความตัวหนังสือเท่านั้น แต่สามารถเป็นรูปภาพ และเสียงใส่ร่วมลงไปได้ เพื่อให้บทเรียนดูน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้โดยไม่จำกัดระยะทาง เพื่อเป็นการประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี หมายถึง เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วยเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายโทรคมนาคมที่ต่อเชื่อมกัน สำหรับส่งและรับข้อมูลและมัลติมีเดีย

เกี่ยวกับความรู้ โดยผ่านกระบวนการประมวลหรือจัดทำให้อยู่ในรูปแบบที่มีความหมายและความสะดวก มาใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษา เพื่อให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

ปาริชาติ ปาละนันท์ (2557) ได้สรุปถึงองค์ประกอบที่ทำให้เกิดประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. เนื้อหาของบทเรียน (Content) เนื้อหาที่เป็นองค์ความรู้ที่ผู้จัดทำเนื้อหาวิชาได้พัฒนาขึ้นมาเป็นบทเรียน ซึ่งส่วนนี้ถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด คุณภาพของการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ขึ้นอยู่กับคุณภาพเนื้อหาที่ผู้สอนได้จัดหาและจัดเตรียม

2. ระบบการบริหารจัดการเรียนการสอน (LMS) เป็นระบบซึ่งทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการติดต่อสื่อสารและกำหนดลำดับเนื้อหาในบทเรียน แล้วนำส่งเนื้อหาบทเรียนไปยังผู้เรียนโดยผ่านระบบเครือข่ายระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอน และติดตามตรวจสอบ โดยระบบจะดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลตั้งแต่ผู้เรียนลงทะเบียนจนกระทั่งเรียนจบ

3. การติดต่อสื่อสารและการถ่ายทอด การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์มีความแตกต่างจากการเรียนการสอนทางไกล คือ มีการนำรูปแบบการติดต่อสื่อสารแบบสองทางมาใช้ประกอบการเรียน เพื่อเพิ่มความสนใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนให้มากขึ้น การติดต่อแบบสองทางแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) แบบเวลาจริง (Real Time) หรือแบบเวลาเดียวกัน (Synchronous) ซึ่งสามารถสื่อสารโต้ตอบได้ทันที เช่น ไวท์บอร์ด (White Board) การประชุมทางไกล (Conference) และสนทนา (Chat) และ 2) แบบไม่ใช่เวลาจริง (Non Real-time) หรือแบบช่วงเวลาที่แตกต่างกัน (Asynchronous) ซึ่งมีช่วงเวลาที่ไม่ต้องโต้ตอบทันที ทำให้สามารถติดต่อที่ไหนเมื่อไหร่ก็ได้

4. การประเมินผลการเรียน ซึ่งจะมีตั้งแต่การสอบวัดความรู้ก่อนเรียนบทเรียน การทดสอบระหว่างการเรียนเป็นการสอบย่อยท้ายบท และการสอบใหญ่เพื่อจบหลักสูตร ระบบการบริหารจัดการเรียนการสอน (LMS) จะเรียกข้อสอบที่จะใช้จากระบบบริหารคลังข้อสอบ ซึ่งเป็นส่วนย่อยที่รวมอยู่ในระบบบริหารการเรียน

ทัตเทพ วงศ์แก้ว (2558) กล่าวถึง องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มี 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา เนื้อหาวิชาสามารถแบ่งหลายประเภท ซึ่งถูกบรรจุอยู่ในรายวิชาที่หลักสูตรได้กำหนดไว้สำหรับผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนรู้และผู้สอนมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ สำหรับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้ผ่านการเลือกมาแล้วนั้น ผู้สอนจะต้องตระหนักว่าจะสอนเนื้อหาประเภทใด จึงต้องทำการจัดลำดับเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ก่อนหลังตามลำดับ และสามารถเรียนได้อย่างเข้าใจ เกิดผลในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

2. ด้านผู้สอน การจัดการเรียนการสอนจะสำเร็จได้นั้นย่อมขึ้นอยู่กับผู้สอนที่ถ่ายทอดความรู้ความสามารถให้กับผู้เรียน ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจะทำหน้าที่ในการกำหนดแผนการสอน ถ่ายทอดความรู้ที่ทันสมัย สร้างบรรยากาศในชั้นเรียน และจัดประสบการณ์ร่วมกับผู้เรียน โดยอาศัยสื่อการสอนต่าง ๆ โดยผู้สอนจะเลือกวิธีสอนและใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง ซึ่งคุณภาพการเรียนของผู้เรียนนั้น จะมีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้สอนโดยตรง

3. ด้านกระบวนการเรียนการสอน การจัดกระบวนการเรียนการสอนควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ทั้งกิจกรรมตามหลักสูตรในชั้นเรียน และกิจกรรมนอกหลักสูตรควบคู่กันไป เป็นการเปิดกว้างให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านวิชาการและด้านสังคม รวมทั้งได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนในการสร้างสรรค์กิจกรรมได้อย่างเต็มที่ โดยกระบวนการเรียนการสอนที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้ มีการเตรียมองค์ประกอบของการเรียนการสอนมาเป็นอย่างดี ได้แก่ การตั้งจุดประสงค์ การจัดเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรม รวมทั้งการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน เป็นการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ทั้งความรู้ ความคิด เจตคติ และทักษะ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหา ควรให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรมด้วยตนเอง หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์หลักสูตร และคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นการเรียนการสอนที่เร้าความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสนใจจนจบกระบวนการเรียนในวิชานั้น ๆ และเป็นการเรียนการสอนที่มีกระบวนการ หมายถึง มีลำดับขั้นของการเรียนที่ไม่สับสน มีความสอดคล้องและต่อเนื่องของเนื้อหากันอย่างเหมาะสม

4. ด้านสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนรู้ดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนการสอนที่ดี ควรจะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา และกิจกรรมการเรียนการสอน เหมาะสมกับระดับชั้น และวัยของผู้เรียน ทั้งยังเร้าหรือดึงความสนใจของผู้เรียนได้ และสิ่งสำคัญ คือ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้

5. ด้านการวัดและการประเมินผล เป็นองค์ประกอบของการเรียนการสอนที่มีความสำคัญ ในการดำเนินการวัดและการประเมินผลนั้น ควรครอบคลุมจุดประสงค์ของการเรียนการสอน และควรพิจารณาหลักเกณฑ์และรูปแบบให้เหมาะสม รวมทั้งการกำหนดเครื่องมือที่มีคุณภาพ เพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจ ซึ่งผลการประเมินจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

นิตยา มณีวงศ์ (2564) กล่าวถึง ส่วนประกอบหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จจากการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มี 4 ปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยด้านผู้สอน คือ ผู้ที่กำหนดการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พัฒนาบทเรียนด้วยตนเองโดยทำการสอน สนับสนุนการเรียนรู้ ให้คำปรึกษา ช่วยตรวจสอบความก้าวหน้าต่อผู้เรียน ดูแลผู้เรียนให้อยู่ในขอบข่ายที่เหมาะสม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. ปัจจัยด้านผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต โดยเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ สามารถเข้าใจและติดต่อสื่อสารกับผู้สอน เพื่อนร่วมชั้นเรียนได้ทันที มีความเข้าใจและปฏิสัมพันธ์กับเทคโนโลยีมากขึ้น ใช้เวลามากขึ้นในการพูดคุย ซักถามกันในกลุ่มผู้เรียนและทีมงาน ทั้งยังมีความรับผิดชอบ กระตือรือร้น มีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น

3. ปัจจัยด้านบทเรียน คือ การเรียนการสอนมิใช่เป็นข้อความตัวหนังสือ แต่สามารถปรับเป็นรูปภาพ เสียง เพื่อให้บทเรียนดูน่าสนใจมากขึ้น ประกอบด้วย สื่อบทเรียนต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่สอน เลือกสื่อที่มีเนื้อหาถูกต้องทันสมัย น่าสนใจ เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน วิธีการไม่ยุ่งยากซับซ้อน

4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี คือ เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ประกอบด้วย คอมพิวเตอร์ และเครือข่ายโทรคมนาคมที่ต่อเชื่อมกัน ความสะดวกในการใช้งานที่จุดใช้งาน เพื่อส่งและรับข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ที่สะดวก รวดเร็ว เรียนรู้และพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ถือเป็นจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์วิกฤติ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งมีหลาย ๆ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนรูปแบบดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยจากผู้สอน ที่ต้องพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนการสอนของตนเองให้เกิดการถ่ายทอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยจากผู้เรียน ที่ต้องมีความพร้อมและมีทักษะในการใช้เทคโนโลยี และสารสนเทศ มีการรู้เท่าทันสื่อ ปัจจัยจากเนื้อหาบทเรียน ที่ต้องมีการออกแบบโครงสร้างตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา และปัจจัยจากระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ต้องมีความสะดวกในการใช้งานที่จุดใช้งาน เพื่อส่งและรับข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ที่สะดวก รวดเร็ว

3. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 เป็นหน่วยงานการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบจัดการศึกษาในพื้นที่ 5 อำเภอ ได้แก่

อำเภอหาดใหญ่

จำนวนประชากรนักเรียน 9,711 คน

อำเภอรัษฎา	จำนวนประชากรนักเรียน	6,156 คน
อำเภอควนเนียง	จำนวนประชากรนักเรียน	3,096 คน
อำเภอบางกล่ำ	จำนวนประชากรนักเรียน	2,270 คน
อำเภอคลองหอยโข่ง	จำนวนประชากรนักเรียน	1,707 คน

โดยทิศทางการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นกลยุทธ์ และเป้าหมายของการจัดการศึกษาไว้ ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2, 2564)

วิสัยทัศน์ (Vision) คือ เป็นองค์กรชั้นนำในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลก

พันธกิจ (Mission) มีดังนี้ 1) จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพสู่สากล 3) สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม 4) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรมีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ 5) พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิทยฐานะและมาตรฐานวิชาชีพ มุ่งเน้นให้มีคุณธรรม จริยธรรม 6) พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษาและบูรณาการการจัดการศึกษา 7) จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และ 8) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา และจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เพื่อพัฒนามุ่งสู่ Thailand 4.0

เป้าประสงค์ (Goals) มีดังนี้ 1) ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติและยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ซื่อสัตย์ สุจริต มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม 2) ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพอย่างทั่วถึงมีคุณภาพสู่สากลและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก 3) ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี กีฬาภาษาและอื่น ๆ ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ และมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ 4) ผู้เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะ มีสมรรถนะ

ตามหลักสูตร และคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเป็นพลเมือง พลโลกที่ดี (Global Citizen) พร้อมก้าวสู่สากล นำไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

5) ครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา มีคุณภาพตามมาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิทยฐานะ มาตรฐานวิชาชีพ และมีคุณธรรม จริยธรรม 6) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา 7) สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง และ 8) สถานศึกษามีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เพื่อพัฒนามุ่งสู่ Thailand 4.0

ประเด็นกลยุทธ์ (Strategic) ประกอบด้วย ประเด็นกลยุทธ์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง ประเด็นกลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นกลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียน ประเด็นกลยุทธ์ที่ 4 สร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ประเด็นกลยุทธ์ที่ 5 จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลก และประเด็นกลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาระบบบริหารจัดการและจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) และส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนา มุ่งสู่ Thailand 4.0

เป้าหมาย มีดังนี้ 1) ผู้เรียนก่อนระดับประถมศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย มีคุณภาพและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค 3) ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีสมรรถนะตรงตามสายงาน และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ 4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล 5) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เน้นการทำงานแบบบูรณาการ มีเครือข่ายการบริหารจัดการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา กระจายอำนาจและ ความรับผิดชอบสู่สถานศึกษา 6) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และ 7) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา มีงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พชร ลิ้มรัตนมงคล (2555) ได้ศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนโดยวิธีการออนไลน์ของนักเรียน นักศึกษา ผู้เรียนโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของผู้เรียนในมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดก็จะพบว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับมากทุกด้าน อาทิ ด้านเทคโนโลยี ด้านบทเรียน ด้านผู้สอน และด้านผู้เรียน ตามลำดับที่ได้กล่าวมา ส่วนการพัฒนาแนวทางแห่งความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของผู้เรียนในมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยอยู่บนพื้นฐานแนวคิดซึ่งจะเกี่ยวข้องและเกี่ยวกับการเรียนรู้ต่างเวลาและการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีเคลื่อนที่ดัง เช่น มีการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร และการเรียนรู้ที่หลากหลาย การให้ผู้เรียนเองสามารถเลือกเวลาเรียนในช่วงเวลาใดก็ได้โดยขึ้นอยู่กับพื้นฐานของการให้ผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองได้ หรือมีการจัดการเนื้อหาที่มีควมยืดหยุ่นเพื่อให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลที่ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันให้ได้มากที่สุด

เฉลิมพล ศรีรักษ์ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ และปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของครู มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยปัจจัยที่ส่งผลสูงสุดต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนของครู คือ บรรยากาศองค์การ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของครู ตามลำดับ

ศุภณัฐ อินทร์งาม และอำนาจ ชนะวงศ์ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการจัดการการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผล สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ระบบการจัดการการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผล สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ภาวะผู้นำของผู้บริหาร คุณลักษณะของครูปฐมวัย สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ความร่วมมือของชุมชนและผู้ปกครอง ความพร้อมของผู้เรียน นโยบายที่เกี่ยวข้อง 2) กระบวนการ ประกอบด้วย การแต่งตั้งคณะทำงาน การสร้างความรู้ความเข้าใจ การเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือประเมิน การพัฒนาครู การพัฒนาหลักสูตร การจัดประสบการณ์ การจัดสภาพแวดล้อม การประเมินพัฒนาการการนิเทศติดตาม การประเมินผล 3) ผลผลิต ประกอบด้วย พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านสติปัญญา ความพึงพอใจ และ 4) ข้อมูลป้อนกลับ

ประกอบด้วย รายงานผลระบย่อย ได้แก่ ระบบการพัฒนาหลักสูตร ระบบการพัฒนาครู ระบบการจัดประสบการณ์ ระบบการจัดสภาพแวดล้อม ระบบการประเมินพัฒนาการ และผลจากการประเมินการใช้ระบบการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผลสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระบวนการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก พัฒนาการของผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าครูปฐมวัยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และระดับตำแหน่ง แตกต่างกันไป มีประสิทธิผลของการพัฒนาระบบการจัดการการศึกษาปฐมวัย ไม่แตกต่างกัน

กรนันท์ เอี่ยมภูเขียว (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ในจังหวัดสุโขทัย พบว่า ประสิทธิผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมมีระดับประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รองลงมา คือ ด้านความพึงพอใจในการทำงาน และน้อยที่สุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา และพบว่าปัจจัยด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิทยา วาโย และคณะ (2563) ได้ศึกษาการเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 พบว่า การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019: COVID-19) ทำให้เกิดการปรับตัวเป็นวิถีชีวิตแบบใหม่ (New Normal) โดยเฉพาะสถาบันทางการศึกษาที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนแบบปกติได้ จึงจำเป็นต้องใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อให้การเรียนรู้เกิดความต่อเนื่อง การเรียนการสอนแบบออนไลน์มีองค์ประกอบ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา สื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ระบบการติดต่อสื่อสาร ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และการวัดและการประเมินผล โดยรูปแบบการเรียนการสอนมีหลากหลายวิธี ที่ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันได้ ซึ่งการพิจารณาองค์ประกอบและรูปแบบที่สอดคล้องเหมาะสมกับลักษณะวิชาและบริบทของผู้เรียนจะนำไปสู่การประยุกต์ใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

กฤตย์ชัช พิษ สารนอก และคณะ (2564) ได้ศึกษาการจัดการนวัตกรรมการเรียนรู้บนโลกออนไลน์ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา พบว่า การจัดการนวัตกรรมการเรียนรู้บนโลกออนไลน์ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษานั้นมีองค์ประกอบที่จะต้องจัดการอยู่หลายด้าน โดยองค์ประกอบหลัก ๆ ที่จะต้องบริหารจัดการประกอบด้วย 8 ส่วน ได้แก่ การจัดการส่วนของ 1) ผู้สอน ซึ่งมีส่วนย่อยที่จะต้องให้ความสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ การรู้เท่าทัน

เทคโนโลยี การรู้ใช้และทักษะการสื่อสารที่หลากหลายผ่านสื่อรูปแบบต่าง ๆ การบริหารและการจัดการตารางเวลา การเรียนที่ยืดหยุ่นมีประสิทธิภาพ การถ่ายทอดสาระสำคัญของบทเรียนหลักและการปรับแนวทางของการวัดและการประเมินผล 2) ผู้เรียน 3) เนื้อหา 4) ระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ 5) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 6) ระบบการติดต่อสื่อสารและโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ 7) สื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้ และ 8) การวัดและการประเมินผลโดยในการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ มีรูปแบบการประยุกต์ใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้อยู่ 3 รูปแบบ คือ การใช้ 1) การเรียนการสอนออนไลน์ด้วยรูปแบบ Massive Open Online Courses (MOOC) 2) การสอนด้วยรูปแบบ Modular Object Oriented Dynamic Learning Environment (Moodle) และ 3) การเรียนการสอนออนไลน์ผ่านโปรแกรมการประชุมออนไลน์ต่าง ๆ

เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ (2564) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่ใช้ในสถานการณ์โควิด-19 ในช่วงหลังเปิดภาคเรียน คือ การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน (On-site) โดยผสมกับรูปแบบอื่น ๆ คือ การจัดการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ (On-air) การจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ (Online) การจัดการเรียนรู้โดยการเยี่ยมบ้าน (On hand) โดยลักษณะการจัดการจะแตกต่างกันตามสภาพพื้นที่และความเสี่ยงในการติดเชื้อ คือ 1) ในพื้นที่ที่ไม่มีความเสี่ยงจัดการเรียนรู้ในลักษณะปกติ แต่มีการรักษาระยะห่างและดำเนินการตามมาตรการป้องกันของสาธารณสุข 2) สถานศึกษาขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนจำนวนมาก ใช้การสลับวันเรียน โดยในวันที่นักเรียนไม่ได้มาเรียนใช้การจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ หรือการจัดการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ 3) สถานศึกษาบางแห่งใช้การลดจำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง ซึ่งในบางห้องก็อาจใช้การจัดการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ และการจัดการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ โดยสถานศึกษาส่วนใหญ่มีการดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตร/จัดทำโครงสร้างหลักสูตรให้เหมาะสม การปรับแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหา และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ และมีการเตรียมอาคารสถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ ก่อนเปิดภาคเรียน

จิรากานต์ อ่อนชาผิว และสุชาติ นันทนทะไชย (2564) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 พบว่า ปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากงบประมาณที่ไม่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ที่แท้จริง รวมถึงปัญหาของผู้ปกครองที่ยังไม่มีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน สำหรับความต้องการของการจัดการเรียนรู้ พบว่า ทั้งผู้บริหารและครูมีความต้องการปรับปรุงมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนเพื่อรองรับสถานการณ์

โควิด 19 ในอนาคต โดยเน้นการสร้างทักษะ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การปฏิบัติ และจำกัดจำนวนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการประเมินผลด้วยวิธีอื่นแทนการทดสอบ เช่น การมอบหมายงาน การทำรายงาน หรือการทำข้อสอบนอกห้องสอบ เป็นต้น

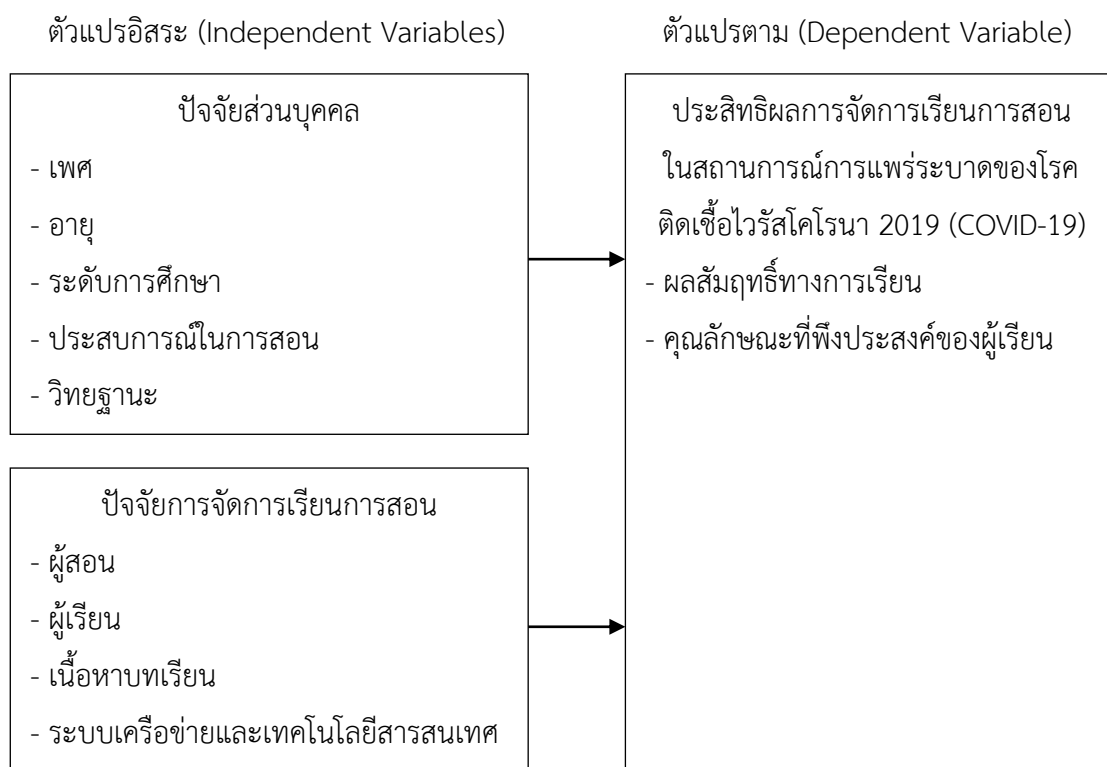
นิตยา มณีวงศ์ (2564) ได้ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยความสำเร็จการเรียนออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันไลน์ในช่วงวิกฤต COVID 19 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 สาขาการจัดการโลจิสติกส์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการปัจจัยแห่งความสำเร็จในการเรียนออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันไลน์ในช่วงวิกฤต COVID 19 อยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านบทเรียน ปัจจัยด้านผู้เรียน และปัจจัยด้านเทคโนโลยี ตามลำดับ โดยประเด็นที่นักศึกษาเห็นว่าเป็นปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จของการเรียนออนไลน์มากที่สุดในแต่ละด้าน มีดังนี้ 1) ด้านครูผู้สอน คือ มีความรู้ความเข้าใจทันต่อเทคโนโลยี 2) ด้านบทเรียน คือ มีความถูกต้องของเนื้อหาบทเรียน 3) ด้านผู้เรียน คือ มีโอกาสซักถาม แสดงความคิดเห็น และ 4) ด้านเทคโนโลยี คือ มีช่องทางการติดต่อสื่อสารแบบไม่ประสานเวลา และ

รุ่งอรุณ กระแสร์สินธุ์ และคณะ (2564) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของนักศึกษาศาสนาเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น พบว่า ระดับความพึงพอใจปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ทุกปัจจัยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ ปัจจัยด้านสถานที่ศึกษา รองลงมา คือ ปัจจัยด้านผู้สอน ตามลำดับ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านผลการเรียนที่แตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านสถานที่ศึกษา และปัจจัยด้านเทคโนโลยีแตกต่างกัน ปัจจัยส่วนบุคคลด้านชั้นปีที่ศึกษาที่แตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในปัจจัยด้านผู้เรียน และปัจจัยด้านผู้สอนแตกต่างกัน

5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยปัจจัยที่เลือกนำมาศึกษาได้มาจากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ (กฤตย์ชูพัช สารนอก, 2564) โดยการวัดประสิทธิผลการจัดการเรียน

การสอนในงานวิจัยนี้ ใช้แนวคิดของ Mott (1992 อ้างถึงใน กรนันท เอี่ยมภูเขียว, 2563) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน สามารถนำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยแสดงดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่าง
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล และวิธีการทางสถิติต่าง ๆ ที่ใช้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ปีการศึกษา 2564 รวมทั้งสิ้น 1,259 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2, 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 304 คน โดยการคำนวณจากสูตร Yamane (1973) จากประชากรทั้งหมด 1,259 คน กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ เท่ากับ 0.05 ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

N หมายถึง จำนวนประชากร

e หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

แทนค่าในสูตร จะได้

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{1,259}{1 + 1,259(0.05)^2} \\
 &= \frac{1,259}{4.148} \\
 &= 303.52 \approx 304
 \end{aligned}$$

จะได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เท่ากับ 304 คน

1.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นตัวแบ่งชั้น ได้จำนวนทั้งหมด 3 ชั้น (โรงเรียนขนาดเล็ก คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน โรงเรียนขนาดกลาง คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนอยู่ระหว่าง 121-600 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนอยู่ระหว่าง 601-1,500 คน) จากนั้นเทียบสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรในแต่ละขนาดโรงเรียน แล้วจึงสุ่มครูในแต่ละโรงเรียนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก ดังตารางที่ 3.1

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ขนาดเล็ก	223	54
ขนาดกลาง	832	201
ขนาดใหญ่	204	49
รวม	1,259	304

2. แบบแผนการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งสามารถนำมาตีค่าการวัดเป็นตัวเลขได้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในช่วงเวลาหนึ่ง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. เครื่องมือในการวิจัย

3.1 องค์ประกอบของเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามออนไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมเพื่อสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิจัยส่วนบุคคลของบุคลากรครู มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check- list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และวิทยฐานะ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรครูเกี่ยวกับสภาพจริงของปัจจัยการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สร้างขึ้นโดยดัดแปลงจากแบบวัดของพชร ลิ้มรัตนมงคล (2555) และแบบวัดของรุ่งอรุณ กระแสร์สินธุ์ และคณะ (2564) ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 20 ข้อ จำแนกเป็นรายปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยด้านผู้สอน	จำนวน 5 ข้อ
2. ปัจจัยด้านผู้เรียน	จำนวน 5 ข้อ
3. ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน	จำนวน 5 ข้อ
4. ปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ	จำนวน 5 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามในตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การให้คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรครูเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สร้างขึ้นโดยดัดแปลงจากแบบวัดของเฉลิมพล ศรีรักษ์ (2559) และแบบวัดของกรนันท์ เอี่ยมภูเขียว (2563) ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 8 ข้อ จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 4 ข้อ

2. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน จำนวน 4 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามในตอนที 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

โดยกำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การให้คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

3.2 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ รายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน

2. ศึกษาแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ในลักษณะงานวิจัยเชิงปริมาณที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. นำข้อมูลจากการศึกษามาประมวลผล กำหนดเป็นโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ดังกล่าว ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ

4. ทำการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

4.1 ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ แล้วนำผลการตรวจสอบมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยาม (Item Objective Congruence Index: IOC) โดยค่าดัชนีความสอดคล้องต้องไม่ต่ำกว่า 0.67 จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามใช้เกณฑ์ ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ผลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม พบว่า ข้อคำถามในแต่ละข้อของแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67-1.00 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.2 ความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) โดยนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) กำหนดค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามต้องไม่ต่ำกว่า 0.70 จึงจะสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม พบว่า แบบสอบถามปัจจัยการจัดการเรียนการสอนทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.982 โดยมีค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน และปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ เท่ากับ 0.967, 0.940, 0.965 และ 0.989 ตามลำดับ ส่วนแบบสอบถามประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.974 โดยมีค่าความเชื่อมั่นของตัวแปรด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เท่ากับ 0.956 และ 0.954 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.70 แสดงว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ดังตารางที่ 3.2

ตาราง 3.2 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha Coefficient) ของแบบสอบถาม

ตัวแปร	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น
ปัจจัยด้านผู้สอน	5	0.967
ปัจจัยด้านผู้เรียน	5	0.940
ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน	5	0.965
ปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ	5	0.989
ปัจจัยการจัดการเรียนการสอน	20	0.982
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4	0.956
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	4	0.954
ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน	8	0.974

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ มาจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. สร้างแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ โดยการใช้ Google Form เป็นเครื่องมือ
2. ขอนหนังสือจากหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
3. ขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการตอบแบบสอบถาม โดยการส่งลิงค์ที่เก็บแบบสอบถามออนไลน์ผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์ไปยังกลุ่มตัวอย่าง หรือส่งผ่านกล่องข้อความในเฟซบุ๊ก พร้อมทั้งชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงวัตถุประสงค์ของการตอบแบบสอบถาม เพื่อให้มั่นใจว่าการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จะไม่ส่งผลกระทบต่อ ใดๆ และได้ข้อมูลตามความเป็นจริงพร้อม
4. เมื่อได้รับข้อมูลกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลในระบบแบบสอบถาม ทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณของเนื้อหา ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และวิธีการทางสถิติต่าง ๆ ที่ใช้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรครู โดยหาค่าความถี่และร้อยละ
2. การวิเคราะห์ระดับสภาพจริงของปัจจัยการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และระดับประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนฯ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการแปลผลค่าเฉลี่ยนั้นใช้การคำนวณหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยระดับสภาพจริงของปัจจัยการจัดการเรียนการสอน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และระดับประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนฯ ดังตารางที่ 3.3

ตาราง 3.3 เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยระดับสภาพจริงของปัจจัยการจัดการเรียนการสอนใน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และระดับ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนฯ

ระดับคะแนน	สภาพจริงของปัจจัยการจัดการเรียนการสอน	ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน
4.21-5.00	มากที่สุด	มากที่สุด
3.41-4.20	มาก	มาก
2.61-3.40	ปานกลาง	ปานกลาง
1.81-2.60	น้อย	น้อย
1.00-1.80	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ดำเนินการดังนี้ 1) กรณีที่ปัจจัยส่วนบุคคลมี 2 กลุ่ม คือ เพศ ใช้การทดสอบทีแบบกลุ่มอิสระ (Independent Sample t-test) และ 2) กรณีที่ปัจจัยส่วนบุคคลมีมากกว่า 2 กลุ่ม ขึ้นไป ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และวิทยฐานะ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยหากผลการวิเคราะห์พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe'

4. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งมีตัวแปรอิสระ จำนวน 4 ตัวแปร คือ ปัจจัยด้านผู้สอน (X_1) ปัจจัยด้านผู้เรียน (X_2) ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน (X_3) และปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4) และมีตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (Y) ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Y_1) และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน (Y_2) โดยนำตัวแปรเข้าสู่สมการพร้อมกันทุกตัวแปร (Enter Method) โดยผลจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ สามารถนำมาสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้ (Kerlinger & Pedhazur, 1973)

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ} \quad Y = a + B_1X_1 + B_2X_2 + \dots + B_4X_4$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Y = \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_4 X_4$
เมื่อกำหนดให้

- Y หมายถึง คะแนนของตัวแปรตาม
 X หมายถึง คะแนนของตัวแปรอิสระ
 a หมายถึง ค่าคงที่ของการพยากรณ์
 B หมายถึง สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนดิบ
 β หมายถึง สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนมาตรฐาน

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ มีดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

- 1.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
- 1.2 ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา

ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

2. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นสถิติพื้นฐานที่ใช้อธิบายข้อมูลที่มีอยู่ของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบทีแบบกลุ่มอิสระ (Independent Sample t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิจัย
2. การนำเสนอผลการวิจัย
3. ผลการวิจัย

1. สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิจัย

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F
df	แทน ระดับของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยกำลังสอง (Mean Square)
Sig.	แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติจากการทดสอบ
r	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Coefficient)
B	แทน สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
R^2	แทน สัมประสิทธิ์การพยากรณ์
S.E.	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

*** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

X_1	แทน	ปัจจัยด้านผู้สอน
X_2	แทน	ปัจจัยด้านผู้เรียน
X_3	แทน	ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน
X_4	แทน	ปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ
Y	แทน	ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
Y_1	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
Y_2	แทน	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

2. การนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เรื่อง ระดับของปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
2. ผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เรื่อง การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. ผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

3. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำนวน 304 คน ดังตารางที่ 4.1

ตาราง 4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สงขลา เขต 2

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (n = 304)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	233	76.64
หญิง	71	23.36
อายุ		
ไม่เกิน 20 ปี	15	4.93
21-30 ปี	264	86.84
มากกว่า 30 ปี	25	8.23
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	200	65.79
ปริญญาโท	81	26.64
ปริญญาเอก	23	7.57
ประสบการณ์ในการสอน		
น้อยกว่า 5 ปี	23	7.57
5-10 ปี	263	86.51
มากกว่า 10 ปี	18	5.92
วิทยฐานะ		
ครูผู้ช่วย	16	5.26
ครู คศ. 1	20	6.58
ครู คศ. 2	171	56.25
ครู คศ. 3	65	21.38
ครู คศ. 4	17	5.60
ครู คศ. 5	15	4.93

จากตาราง 4.1 พบว่า

เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 76.64 และเพศหญิง ร้อยละ 23.36

อายุ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 86.84 รองลงมา มีอายุมากกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.23 และอายุไม่เกิน 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.93 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 65.79 รองลงมา คือ ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 26.64 และปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 7.57 ตามลำดับ

ประสบการณ์ในการสอน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนอยู่ระหว่าง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 86.51 รองลงมา มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.57 และมีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.92 ตามลำดับ

วิทยฐานะ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับครู คศ. 2 คิดเป็นร้อยละ 56.25 รองลงมา อยู่ในระดับครู คศ. 3 คิดเป็นร้อยละ 21.38 ระดับครู คศ. 1 คิดเป็นร้อยละ 6.58 ระดับครู คศ. 4 คิดเป็นร้อยละ 5.60 ระดับครูผู้ช่วย คิดเป็นร้อยละ 5.26 และระดับครู คศ. 5 คิดเป็นร้อยละ 4.93 ตามลำดับ

3.1 ผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เรื่อง ระดับของปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ผลการวิเคราะห์ระดับของปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยภาพรวม แสดงดังตารางที่ 4.2

ตาราง 4.2 ระดับของปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยภาพรวม

ปัจจัยการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้สอน	2.83	0.59	ปานกลาง
2. เนื้อหาบทเรียน	2.77	0.63	ปานกลาง
3. ผู้เรียน	2.70	0.53	ปานกลาง
4. ระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ	2.60	0.84	น้อย
รวม	2.72	0.54	ปานกลาง

จากตาราง 4.2 พบว่า ระดับของปัจจัยการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่อยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 3 ปัจจัย เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ดังนี้ ผู้สอน ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 0.59) เนื้อหาบทเรียน

($\bar{X} = 2.77$, S.D. = 0.63) และผู้เรียน ($\bar{X} = 2.70$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่อยู่ในระดับน้อย คือ ระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 2.60$, S.D. = 0.84)

ผลการวิเคราะห์ระดับของปัจจัยการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จำแนกตามปัจจัยด้านผู้สอน เนื้อหาบทเรียน ผู้เรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังตารางที่ 4.3-4.6

ตาราง 4.3 ระดับของปัจจัยด้านผู้สอน ในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ปัจจัยด้านผู้สอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม	3.04	0.91	ปานกลาง
2. มีแนวทางการปฏิบัติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอน	2.88	0.81	ปานกลาง
3. มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีและการใช้โปรแกรมต่าง ๆ	2.87	0.83	ปานกลาง
4. การดูแลเอาใจต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างดี	2.73	0.90	ปานกลาง
5. มีการบริหารและการจัดการเวลาเรียนที่ยืดหยุ่น	2.62	0.74	ปานกลาง
รวม	2.83	0.59	ปานกลาง

จากตาราง 4.3 พบว่า ระดับของปัจจัยด้านผู้สอน ในการจัดการเรียนการสอน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 0.59) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.91) รองลงมา คือ มีแนวทางการปฏิบัติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 0.81) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีและการใช้โปรแกรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.83) การดูแลเอาใจต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 0.90) และมีการบริหารและการจัดการเวลาเรียนที่ยืดหยุ่น ($\bar{X} = 2.62$, S.D. = 0.74) ตามลำดับ

ตาราง 4.4 ระดับของปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน ในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. เนื้อหาบทเรียนสอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนการสอน	2.83	0.83	ปานกลาง
2. เนื้อหาบทเรียนมีการเรียงลำดับจากง่ายไปยาก	2.79	0.82	ปานกลาง
3. เนื้อหาบทเรียนมีการออกแบบโครงสร้างตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา	2.70	0.84	ปานกลาง

4. เนื้อหาบทเรียนมีความชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย	2.66	0.80	ปานกลาง
5. การจัดเนื้อหาบทเรียนเหมาะสมกับเวลาเรียน	2.64	0.99	ปานกลาง
รวม	2.77	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 4.4 พบว่า ระดับของปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน ในการจัดการเรียน การสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$, S.D. = 0.63) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาบทเรียน สอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 0.83) รองลงมา คือ เนื้อหาบทเรียนมีการเรียงลำดับจากง่ายไปยาก ($\bar{X} = 2.79$, S.D. = 0.82) เนื้อหาบทเรียนมีการออกแบบโครงสร้างตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา ($\bar{X} = 2.70$, S.D. = 0.84) เนื้อหาบทเรียนมีความชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย ($\bar{X} = 2.66$, S.D. = 0.80) และการจัดเนื้อหาบทเรียนเหมาะสมกับเวลาเรียน ($\bar{X} = 2.64$, S.D. = 0.99) ตามลำดับ

ตาราง 4.5 ระดับของปัจจัยด้านผู้เรียน ในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ปัจจัยด้านผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง	2.84	0.86	ปานกลาง
2. นักเรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินเนื้อหาอย่างเป็นระบบ	2.83	0.98	ปานกลาง
3. นักเรียนมีความพร้อมและมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	2.67	0.93	ปานกลาง
4. นักเรียนมีการเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้	2.61	0.74	ปานกลาง
5. นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน มีการส่งงานตามกำหนด	2.56	1.01	น้อย
รวม	2.70	0.53	ปานกลาง

จากตาราง 4.5 พบว่า ระดับของปัจจัยด้านผู้เรียน ในการจัดการเรียนการสอน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 4 ข้อ เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาลด ดังนี้ นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 2.84$, S.D. = 0.86) นักเรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินเนื้อหาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 0.98) นักเรียนมีความพร้อมและมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.93) และนักเรียนมีการเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.61$,

S.D. = 0.74) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน มีการส่งงานตามกำหนด ($\bar{X} = 2.56$, S.D. = 1.01)

ตาราง 4.6 ระดับของปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. เทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน	2.80	0.95	ปานกลาง
2. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการสอนมีความรวดเร็ว	2.76	0.94	ปานกลาง
3. ครูและนักเรียนสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนได้ง่าย	2.71	0.98	ปานกลาง
4. สมรรถนะของคอมพิวเตอร์ที่ครูและนักเรียนใช้ในการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ	2.41	1.08	น้อย
5. มีระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนที่หลากหลาย เช่น ห้องสนทนา กระดานข่าว หรือเฟสบุ๊ก เป็นต้น	2.30	1.09	น้อย
รวม	2.60	0.84	น้อย

จากตาราง 4.6 พบว่า ระดับของปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.60$, S.D. = 0.84) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 3 ข้อ คือ เทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.95) ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการสอนมีความรวดเร็ว ($\bar{X} = 2.76$, S.D. = 0.94) และครูและนักเรียนสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนได้ง่าย ($\bar{X} = 2.71$, S.D. = 0.98) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย มีจำนวน 2 ข้อ คือ สมรรถนะของคอมพิวเตอร์ที่ครูและนักเรียนใช้ในการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 2.41$, S.D. = 1.08) และมีระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนที่หลากหลาย เช่น ห้องสนทนา กระดานข่าว หรือเฟสบุ๊ก เป็นต้น ($\bar{X} = 2.30$, S.D. = 1.09) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) แสดงดังตารางที่ 4.7

ตาราง 4.7 ระดับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน			
1. นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมอย่างเหมาะสมและดีงาม	2.75	0.80	ปานกลาง
2. นักเรียนมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง มีพัฒนาการส่วนต่าง ๆ เหมาะสมกับวัย	2.72	0.76	ปานกลาง
3. นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะอันจำเป็น ไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข	2.64	0.81	ปานกลาง
4. นักเรียนมีความตั้งใจ/สนใจในการศึกษาเล่าเรียน	2.63	0.78	ปานกลาง
รวม	2.68	0.62	ปานกลาง
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			
1. นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญเป็นไปตามเกณฑ์ของหลักสูตร	2.53	0.98	น้อย
2. นักเรียนได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดแข่งขันทางด้านวิชาการจากหน่วยงานต่าง ๆ	2.48	0.97	น้อย
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ของหลักสูตร	2.47	1.00	น้อย
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียนอยู่ในระดับสูง	2.41	1.01	น้อย
รวม	2.47	0.83	น้อย
โดยภาพรวม	2.58	0.59	น้อย

จากตาราง 4.7 พบว่า ระดับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.58$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$, S.D. = 0.62) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมอย่างเหมาะสมและดีงาม ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.80) รองลงมา คือ นักเรียนมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง มีพัฒนาการส่วนต่าง ๆ เหมาะสมกับวัย ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.76) นักเรียนสามารถนำความรู้และ

ทักษะอันจำเป็น ไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ($\bar{X} = 2.64$, S.D. = 0.81) และนักเรียนมีความตั้งใจ/สนใจในการศึกษาเล่าเรียน ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.78) ตามลำดับ

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$, S.D. = 0.83) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญเป็นไปตามเกณฑ์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.98) รองลงมา คือ นักเรียนได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดแข่งขันทางด้านวิชาการจากหน่วยงานต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.48$, S.D. = 0.97) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 2.47$, S.D. = 1.00) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียนอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 2.41$, S.D. = 1.01) ตามลำดับ

3.2 ผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เรื่อง การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล แสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตาราง 4.8 ความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามเพศ

ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน	ชาย (n = 233)		หญิง (n = 71)		t	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.46	0.82	2.52	0.87	-0.52	0.606
- คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	2.67	0.61	2.73	0.65	-0.76	0.448
รวม	2.56	0.60	2.63	0.57	-0.76	0.449

จากตาราง 4.8 พบว่า ระดับประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 4.9 ความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามอายุ

ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.47	2	0.73	1.06	0.348
	ภายในกลุ่ม	208.74	301	0.69		
	รวม	210.21	303			
- คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.45	2	0.73	1.90	0.151
	ภายในกลุ่ม	115.26	301	0.38		
	รวม	116.71	303			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.46	2	0.73	2.08	0.126
	ภายในกลุ่ม	105.62	301	0.35		
	รวม	107.08	303			

จากตาราง 4.9 พบว่า ระดับประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 4.10 ความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามระดับการศึกษา

ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.09	2	0.04	0.06	0.938
	ภายในกลุ่ม	210.12	301	0.70		
	รวม	210.21	303			
- คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.72	2	0.36	0.94	0.393
	ภายในกลุ่ม	115.99	301	0.38		
	รวม	116.71	303			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.28	2	0.14	0.39	0.677
	ภายในกลุ่ม	106.80	301	0.36		
	รวม	107.08	303			

จากตาราง 4.10 พบว่า ระดับประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณืการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 4.11 ความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณืการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.78	2	0.39	0.56	0.571
	ภายในกลุ่ม	209.43	301	0.70		
	รวม	210.21	303			
- คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.25	2	0.13	0.33	0.720
	ภายในกลุ่ม	116.46	301	0.39		
	รวม	116.71	303			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.26	2	0.13	0.37	0.690
	ภายในกลุ่ม	106.82	301	0.35		
	รวม	107.08	303			

จากตาราง 4.11 พบว่า ระดับประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณืการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 4.12 ความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามวิทยฐานะ

ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3.39	5	0.68	0.98	0.432
	ภายในกลุ่ม	206.82	298	0.69		
	รวม	210.21	303			
- คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.20	5	0.44	1.15	0.335
	ภายในกลุ่ม	114.51	298	0.38		
	รวม	116.71	303			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.47	5	0.29	0.83	0.529
	ภายในกลุ่ม	105.61	298	0.35		
	รวม	107.08	303			

จากตาราง 4.12 พบว่า ระดับประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามวิทยฐานะ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

3.3 ผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งมีตัวแปรอิสระ จำนวน 4 ตัวแปร คือ ปัจจัยด้านผู้สอน (X_1) ปัจจัยด้านผู้เรียน (X_2) ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน (X_3) และปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4) และมีตัวแปรตาม คือ ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (Y) ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Y_1) และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน (Y_2) โดยความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย แสดงดังตารางที่ 4.13

ตาราง 4.13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y ₁	Y ₂	Y
X ₁	-	0.588**	0.674**	0.560**	0.246**	0.418**	0.391**
X ₂		-	0.497**	0.519**	0.357**	0.351**	0.433**
X ₃			-	0.613**	0.337**	0.766**	0.636**
X ₄				-	0.468**	0.435**	0.555**
Y ₁					-	0.324**	0.870**
Y ₂						-	0.749**
Y							-

**Sig. < 0.01

จากตาราง 4.13 พบว่า ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้สอน (X₁) ปัจจัยด้านผู้เรียน (X₂) ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน (X₃) และปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ (X₄) มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Y₁) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน (Y₂) และประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้สอน (X₁) ปัจจัยด้านผู้เรียน (X₂) ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน (X₃) และปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ (X₄) พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.497-0.674 ซึ่งไม่เกิน 0.80 แสดงว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวไม่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป จึงไม่เกิดปัญหา Multicollinearity (กัลยา วาณิชย์ บัญชา, 2560) ดังนั้นตัวแปรทุกตัวจึงสามารถใช้พยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้

หลังจากผ่านการตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยแล้ว จะนำตัวแปรเข้าสู่สมการ เพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ดังตารางที่ 4.14

ตาราง 4.14 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ตัวพยากรณ์	B	S.E.	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	0.83	0.15		5.75	0.000***
- ผู้สอน (X_1)	0.21	0.06	0.21	3.36	0.001**
- ผู้เรียน (X_2)	0.17	0.06	0.15	2.81	0.005**
- เนื้อหาบทเรียน (X_3)	0.51	0.05	0.54	8.78	0.000***
- ระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4)	0.19	0.04	0.26	4.62	0.000***

$R^2 = 0.473$, $F = 67.166$, $Sig. = 0.000***$

Sig. < 0.01, *Sig. < 0.001

จากตาราง 4.14 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มี 4 ปัจจัย เรียงตามลำดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ เนื้อหาบทเรียน (X_3) ($\beta = 0.54$) ระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4) ($\beta = 0.26$) ผู้สอน (X_1) ($\beta = 0.21$) และผู้เรียน (X_2) ($\beta = 0.15$) ตามลำดับ โดยเมื่อปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน ระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้สอน และผู้เรียน เพิ่มขึ้น 1 ระดับ จะทำให้ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพิ่มขึ้น 0.51, 0.19, 0.21 และ 0.17 เท่า ตามลำดับ โดยตัวแปรอิสระทุกตัวแปรสามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ร้อยละ 47.3 ($R^2 = 0.473$) สามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ:

$$Y = 0.83 + 0.51X_3 + 0.21X_1 + 0.19X_4 + 0.17X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน:

$$Y = 0.54X_3 + 0.26X_4 + 0.21X_1 + 0.15X_2$$

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จำแนกตามรายด้าน ดังตารางที่ 4.15-4.16

ตาราง 4.15 ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ตัวพยากรณ์	B	S.E.	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	0.89	0.24		3.66	0.000***
- ผู้สอน (X_1)	0.23	0.11	0.16	2.14	0.034*
- ผู้เรียน (X_2)	0.31	0.10	0.20	3.01	0.003**
- เนื้อหาบทเรียน (X_3)	0.14	0.09	0.11	1.48	0.141
- ระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4)	0.39	0.07	0.39	5.77	0.000***

$R^2 = 0.249$, $F = 24.806$, $Sig. = 0.000***$

*Sig. < 0.05, **Sig. < 0.01, ***Sig. < 0.001

จากตาราง 4.15 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มี 3 ปัจจัย เรียงตามลำดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ ระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4) ($\beta = 0.39$) ผู้เรียน (X_2) ($\beta = 0.20$) และผู้สอน (X_1) ($\beta = 0.16$) ตามลำดับ โดยเมื่อปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้เรียน และผู้สอน เพิ่มขึ้น 1 ระดับ จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพิ่มขึ้น 0.39, 0.31, และ 0.23 เท่า ตามลำดับ โดยตัวแปรอิสระทุกตัวแปรสามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ร้อยละ 24.9 ($R^2 = 0.249$) สามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ:

$$Y_1 = 0.89 + 0.39X_4 + 0.31X_2 + 0.23X_1$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน:

$$Y_1 = 0.39X_4 + 0.20X_2 + 0.16X_1$$

ตาราง 4.16 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนจากการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ตัวพยากรณ์	B	S.E.	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	0.78	0.13		5.93	0.000***
- ผู้สอน (X_1)	0.20	0.06	0.19	3.47	0.001**
- ผู้เรียน (X_2)	0.03	0.06	0.03	0.64	0.521
- เนื้อหาบทเรียน (X_3)	0.87	0.05	0.89	16.70	0.000***
- ระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_4)	0.02	0.04	0.02	0.45	0.651

$R^2 = 0.605$, $F = 114.681$, $Sig. = 0.000***$

Sig. < 0.01, *Sig. < 0.001

จากตาราง 4.16 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนจากการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มี 2 ปัจจัย เรียงตามลำดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ เนื้อหาบทเรียน (X_3) ($\beta = 0.89$) และผู้สอน (X_1) ($\beta = 0.19$) ตามลำดับ โดยเมื่อปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน และผู้สอนเพิ่มขึ้น 1 ระดับ จะทำให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนจากการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพิ่มขึ้น 0.87 และ 0.20 เท่า ตามลำดับ โดยตัวแปรอิสระทุกตัวแปรสามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนจากการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ร้อยละ 60.5 ($R^2 = 0.605$) สามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ:

$$Y_2 = 0.78 + 0.87X_3 + 0.20X_1$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน:

$$Y_2 = 0.89X_3 + 0.19X_1$$

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

ผลการศึกษาย่ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรครู พบว่า บุคลากรครูส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 76.64 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 86.84 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 65.79 มีประสบการณ์ในการสอนอยู่ระหว่าง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 86.51 และมีวิทยฐานะระดับครู คศ. 2 คิดเป็นร้อยละ 56.25

1.1 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เรื่อง ระดับของปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ผลการศึกษาระดับของปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่า ปัจจัยด้านผู้สอน ($\bar{X} = 2.83$) เนื้อหาบทเรียน ($\bar{X} = 2.77$) และผู้เรียน ($\bar{X} = 2.70$) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ ส่วนปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 2.60$) อยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผล ดังนี้

1. ปัจจัยด้านผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.04$) อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการบริหารและการจัดการเวลาเรียนที่ยืดหยุ่น ($\bar{X} = 2.62$) อยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาบทเรียนสอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.83$) อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดเนื้อหาบทเรียนเหมาะสมกับเวลาเรียน ($\bar{X} = 2.64$) อยู่ในระดับปานกลาง

3. ปัจจัยด้านผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 2.84$) อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน มีการส่งงานตามกำหนด ($\bar{X} = 2.56$) อยู่ในระดับน้อย

4. ปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.60$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.80$) อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนที่หลากหลาย เช่น ห้องสนทนา กระดานข่าว หรือ เฟสบุ๊ก เป็นต้น ($\bar{X} = 2.30$) อยู่ในระดับน้อย

ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่า ระดับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.58$) สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

1. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมอย่างเหมาะสมและดีงาม ($\bar{X} = 2.75$) อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนมีความตั้งใจ/สนใจในการศึกษาเล่าเรียน ($\bar{X} = 2.63$) อยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.47$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญเป็นไปตามเกณฑ์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 2.53$) อยู่ในระดับน้อย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียนอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 2.41$) อยู่ในระดับน้อย

1.2 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เรื่อง การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนก

ตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ระดับประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรครู จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และวิทยฐานะ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้

1.3 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่า ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน ($\beta = 0.54$) ระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\beta = 0.26$) ผู้สอน ($\beta = 0.21$) และผู้เรียน ($\beta = 0.15$) ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามลำดับ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ โดยสามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ร้อยละ 47.3 ($R^2 = 0.473$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผล ดังนี้

1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\beta = 0.39$) ผู้เรียน ($\beta = 0.20$) และผู้สอน ($\beta = 0.16$) ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามลำดับ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ ส่วนปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียนพบว่า ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ โดยปัจจัยทุกปัจจัยสามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ร้อยละ 24.9 ($R^2 = 0.249$)

2. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่า ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน ($\beta = 0.89$) และผู้สอน ($\beta = 0.19$) ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนจากการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามลำดับ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ ส่วนปัจจัยด้านผู้เรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ไม่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ โดยปัจจัยทุกปัจจัยสามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนจากการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ร้อยละ 60.5 ($R^2 = 0.605$)

2. อภิปรายผล

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 สามารถอภิปรายผลกาวิจัย ได้ดังนี้

2.1 อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เรื่อง ระดับของปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ผลการศึกษาระดับของปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหาบทเรียน และระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่า ปัจจัยด้านผู้สอน เนื้อหาบทเรียน และผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ ซึ่งผู้วิจัยวางสมมติฐานระดับของปัจจัยดังกล่าวไว้อยู่ในระดับต่ำ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 มีความเข้าใจในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มากขึ้น ซึ่งช่วงก่อนเปิดภาคเรียนของปีการศึกษา 2564 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 มีช่วงเวลาในการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ มากกว่าในช่วงแรกของการแพร่ระบาดของโรคและช่วงก่อนเปิดภาคเรียน เช่น การวิเคราะห์หลักสูตร/จัดทำโครงสร้างหลักสูตรให้เหมาะสม การปรับแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และการเชื่อมโยงเนื้อหาให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยบางโรงเรียนยังได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในระดับพื้นที่เข้ามาในเทศ และช่วยเหลือในหลายด้านมากขึ้น ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้บุคลากรครูเร่งพัฒนาตนเองทั้งในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การปรับรูปแบบ/วิธีการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ขณะที่นักเรียนเองก็ได้พัฒนาการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี มีวินัยในการเรียนและใฝ่รู้ใฝ่เรียนมากขึ้น จึงส่งผลให้ระดับของปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน และเนื้อหาบทเรียน สูงขึ้นกว่าในช่วงแรก แต่ก็ยังคงอยู่ในระดับไม่สูงมาก คือ อยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็ถือว่ามีพัฒนาที่ดีขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีเรื่องการปรับตัวของ Roy (Roy & Andrews, 1999 อ้างถึงใน เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ, 2564) กล่าวว่า เมื่อเกิดสิ่งเร้าก็จะเกิดขบวนการเผชิญปัญหา

และนำมาซึ่งการปรับตัว ซึ่งการปรับตัวมีทั้งสิ่งที่ปรับตัวได้ และสิ่งที่ปรับตัวไม่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรุนแรงของสิ่งเร้าและความสามารถในการปรับตัวของแต่ละบุคคล

สำหรับปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า อยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งยังขาดความพร้อมในการสนับสนุนเครื่องมือที่ใช้ในการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียนที่ไม่สามารถเข้าถึงอุปกรณ์ หรือมีปัจจัยที่ไม่เพียงพอในการเข้าถึงโทรศัพท์มือถือหรือสัญญาณอินเทอร์เน็ต จึงส่งผลให้ปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับต่ำ และต่ำกว่าปัจจัยด้านอื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา มณีวงศ์ (2564) พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยี เป็นปัจจัยที่มีสภาพจริงน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยด้านผู้สอน ด้านบทเรียน และด้านผู้เรียน ของการเรียนออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันไลน์ในช่วงวิกฤต COVID 19 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 สาขาการจัดการโลจิสติกส์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ผลการศึกษาาระดับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่า ระดับประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ซึ่งการเรียนการสอนในลักษณะดังกล่าว ทำให้นักเรียนขาดความกระตือรือร้น เนื่องจากนักเรียนเบื่อหน่ายกับการนั่งอยู่หน้าจอตลอดเวลา ไม่มีเพื่อนให้พูดคุย ประกอบกับการเรียนการสอนในสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้นักเรียนเสียโอกาสในการเรียนรู้ในส่วนของวิชาที่ต้องปฏิบัติ การได้เรียนรู้เพียงแค่อฤษฎีซึ่งบางครั้งเข้าใจได้ยาก หากได้ทดลอง ลงมือปฏิบัติ จะทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายกว่า การได้เรียนแต่ทฤษฎีจึงอาจส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติการทดลองหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ ในทางกลับกันหากได้ลงมือปฏิบัติจะทำให้นักเรียนเข้าใจทฤษฎีได้ง่ายขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ดังกล่าวเกิดประสิทธิผลในการเรียนต่ำ โดยเฉพาะในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ยังส่งผลให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนไม่สูงมากนัก โดยพบว่านักเรียนจะมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางก้าวร้าวและไม่เชื่อฟังมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนมัธยมที่เข้าสู่วัยรุ่น โดยนักเรียนมีการรวมกลุ่มกัน ทำให้มีพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น ไม่เชื่อฟังผู้ปกครอง มีการออกไปเที่ยวเตร่เตร่กันมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ Joint Research Center Report (Di Pietro & Others, 2020) อ้างถึงใน เก็จกนก เอื้อวงศ์ และคณะ, 2564) ได้ศึกษาถึงผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาด

ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ต่อการศึกษาของประเทศในยุโรป ได้ข้อสรุปว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อสำคัญ 2 ประการ คือ 1) ทำให้การเรียนรู้เกิดความสูญเสีย (Learning Loss) ซึ่งมีเหตุปัจจัยมาจากการมีเวลาในการเรียนรู้ไม่เพียงพอ ความเครียดในการเรียนรู้ วิธีของปฏิสัมพันธ์ในการเรียนที่เปลี่ยนไป และการขาดแรงจูงใจ ในการเรียน และ 2) สภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในการเรียนรู้ ซึ่งมีสาเหตุมาจากการความพร้อมของผู้ปกครอง ซึ่งได้แก่ ทักษะการเรียนรู้ของผู้ปกครอง การไม่มีเวลา และบ้านขาดแคลนอุปกรณ์ดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ เป็นต้น

2.2 อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เรื่อง การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ระดับประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรครู จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และวิทยฐานะ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ครูทุกคนไม่ว่าจะมีความแตกต่างกันในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และวิทยฐานะ ต่างก็ต้องมีการปรับตัวและมีความกระตือรือร้นในการแสวงหารูปแบบการสอนใหม่ ๆ สื่อการสอนใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนมากขึ้น จึงส่งผลให้ประสิทธิผลที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของศุภณัฐ อินทร์งาม และอำนาจ ชนระวงศ์ (2562) พบว่า ครูปฐมวัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และระดับตำแหน่ง มีประสิทธิผลของการพัฒนาระบบการจัดการการศึกษาปฐมวัย ไม่แตกต่างกัน

2.3 อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มี 4 ปัจจัย เรียงตามลำดับปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้

1. เนื้อหาบทเรียน ส่งผลมากที่สุดต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดของทัตเทพ วงศ์แก้ว (2558) กล่าวถึงหนึ่งในองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพคือเนื้อหาบทเรียน โดยเนื้อหาวิชาสามารถแบ่งออกได้หลายประเภท ซึ่งถูกบรรจุอยู่ในรายวิชาที่หลักสูตรได้กำหนดไว้สำหรับผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้และผู้สอนมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ สำหรับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้ผ่านการเลือกมาแล้วนั้น ผู้สอนจะต้องตระหนักว่าจะสอนเนื้อหาประเภทใด จึงต้องทำการจัดลำดับเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ก่อนหลังตามลำดับ และสามารถเรียนได้อย่างเข้าใจ เกิดผลในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยข้อค้นพบของงานวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของพร ลิ้มรัตนมงคล (2555) พบว่า ปัจจัยด้านบทเรียน เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเรียนออนไลน์ และงานวิจัยของนิตยา มณีวงศ์ (2564) พบว่า ปัจจัยด้านบทเรียนเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเรียนออนไลน์ ผ่านแอปพลิเคชันไลน์ในช่วงวิกฤต COVID 19 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 สาขาการจัดการโลจิสติกส์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2. ระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดของนิตยา มณีวงศ์ (2564) กล่าวถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ คือ ระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ (Network Systems and Information Technology) ซึ่งเป็นช่องทางในการจัดการเรียนการสอนและช่องทางของการเข้าถึงสารสนเทศสำหรับใช้ประกอบการเรียนรู้ ระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย 1) ระบบเครือข่ายภายในสถาบัน (Intranet) ที่ผู้เรียนสามารถเข้ามาใช้เครือข่ายภายในสถานศึกษาสำหรับการเรียนออนไลน์ได้ และ 2) ระบบเครือข่ายภายนอกสถาบัน (Internet) ที่เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลก เพื่อใช้สำหรับการติดต่อสื่อสารและการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถาบันได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งผู้เรียนสามารถใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับการเข้าเรียนออนไลน์ได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ประกอบด้วยคอมพิวเตอร์และเครือข่ายโทรคมนาคมที่ต่อเชื่อมกัน ต้องมีความสะดวกในการใช้งานที่จุดใช้งาน (Access Point) เพื่อส่งและรับข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ที่สะดวก รวดเร็ว สามารถเรียนรู้และพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง โดยข้อค้นพบของงานวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของพร ลิ้มรัตนมงคล (2555) พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเรียนออนไลน์ของผู้เรียนโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย และงานวิจัยของนิตยา มณีวงศ์ (2564) พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีเป็นปัจจัยแห่ง

ความสำเร็จของการเรียนออนไลน์ ผ่านแอปพลิเคชันไลน์ในช่วงวิกฤต COVID 19 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 สาขาการจัดการโลจิสติกส์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

3. ผู้สอน ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดของทัตเทพ วงศ์แก้ว (2558) กล่าวถึงหนึ่งในองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ผู้สอน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนจะสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับผู้สอนที่ถ่ายทอดความรู้ความสามารถให้กับผู้เรียน ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจะทำหน้าที่ในการกำหนดแผนการสอน ถ่ายทอดความรู้ที่ทันสมัย สร้างบรรยากาศในชั้นเรียน และจัดประสบการณ์ร่วมกับผู้เรียน โดยอาศัยสื่อการสอนต่าง ๆ โดยผู้สอนจะเลือกวิธีสอนและใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง ซึ่งคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้น จะมีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้สอนโดยตรง โดยข้อค้นพบของงานวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของพรลิมรัตน์มงคล (2555) พบว่า ปัจจัยด้านผู้สอนเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเรียนออนไลน์ของผู้เรียนโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย งานวิจัยของเฉลิมพล ศรีรักษ์ (2559) พบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของครูเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 และงานวิจัยของนิตยา มณีวงศ์ (2564) พบว่า ปัจจัยด้านผู้สอนเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเรียนออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันไลน์ในช่วงวิกฤต COVID 19 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 สาขาการจัดการโลจิสติกส์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

4. ผู้เรียน ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดของพรลิมรัตน์มงคล (2555) กล่าวถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ คือ ปัจจัยด้านผู้เรียน หมายถึง องค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งบุคลิกภาพ สติปัญญา ความถนัด ความสนใจ ผู้เรียนควรมีโอกาสร่วมคิด ร่วมวางแผนในการจัดการเรียนการสอน และมีโอกาสเลือกวิธีเรียนได้อย่างหลากหลายตามความเหมาะสม ภายใต้การแนะนำของครูผู้สอน โดยข้อค้นพบของงานวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของพรลิมรัตน์มงคล (2555) พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียน เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเรียนออนไลน์ของผู้เรียน โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย งานวิจัยของศุภณัฐ อินทร์งาม และอำนาจ ชนะวงศ์ (2562) พบว่า ปัจจัยด้านความพร้อมของผู้เรียน

เป็นปัจจัยนำเข้าที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบการจัดการการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผล และงานวิจัยของนิตยา มณีวงศ์ (2564) พบว่า ปัจจัยด้านผู้เรียนเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเรียนออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันไลน์ในช่วงวิกฤต COVID 19 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 สาขาการจัดการโลจิสติกส์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากข้อค้นพบของงานวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. เนื้อหาบทเรียน ส่งผลมากที่สุดต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยสภาพจริงของเนื้อหาบทเรียนที่ยังอยู่ในระดับต่ำสุด คือ การจัดเนื้อหาบทเรียนเหมาะสมกับเวลาเรียน ดังนั้นบุคลากรครูควรมีการจัดเนื้อหาบทเรียนให้เหมาะสมกับเวลาเรียน โดยเนื้อหาการเรียนในแต่ละรายวิชา ควรมีการปรับเฉพาะเรื่องที่สามารถนำมาใช้ได้จริง เน้นเนื้อหาที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ และควรตัดเนื้อหาบางเนื้อหาที่นักเรียนต้องลงมือปฏิบัติ เพราะในสถานการณ์จริงนักเรียนไม่สามารถปฏิบัติได้ เพื่อให้ นักเรียนสามารถนั่งเรียนเนื้อหาเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะเวลาที่กำหนด หรือบุคลากรครูอาจพัฒนาและออกแบบการเรียนการสอนที่ใช้เวลาน้อยลง แต่ยังคงเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ผ่านการศึกษาจากสื่อต่าง ๆ ที่ครอบคลุมหมาย หรือการเรียนรู้ผ่านการค้นคว้าข้อมูล อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะใช้วิธีการใดก็ตาม แต่ต้องยึดตัวผู้เรียนเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน

2. ระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยสภาพจริงของระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ยังอยู่ในระดับต่ำสุด คือ การมีระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนที่หลากหลาย ดังนั้นบุคลากรครูควรมีระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างตนเองกับผู้เรียนให้หลากหลายขึ้น เช่น ห้องสนทนา กระดานข่าว หรือเฟสบุ๊ก เป็นต้น และส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการสนทนาโต้ตอบผ่านช่องทางดังกล่าวในเรื่องของการเรียนในเนื้อหาบทเรียน การจัดกิจกรรม การทำงานเป็นกลุ่ม หรือข้อสงสัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ซึ่งอาจกำหนดให้ผู้สอนตอบคำถามกลับให้นักเรียนภายใน 12 ชั่วโมง ในขณะเดียวกันทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ อาจจัดให้มีหน่วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศขึ้น หรือการรวมกลุ่มของครูที่มีความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนที่ขาดความพร้อมหรือขาดบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงช่วยเหลือผู้ปกครองให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนของนักเรียนได้

3. ผู้สอน ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยประเด็นที่ผู้สอนยังมีสภาพจริงต่ำสุด คือ การ

บริหารและการจัดการเวลาเรียนที่ยืดหยุ่น ดังนั้นบุคลากรครูควรจัดเวลาเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ในสถานการณ์วิกฤติ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรคำนึงถึงโอกาสในการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ ควรมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนมีการเรียนรู้ได้ดี และมีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน โดยอาจจัดให้มาเรียนที่โรงเรียนและเรียนที่บ้านอย่าง ละครึ่ง และใช้ระบบการเรียนที่สามารถสื่อสารสองทาง โดยต้องสนับสนุนสื่อการเรียนรู้ให้หลากหลายมากขึ้น

4. ผู้เรียน ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยสภาพจริงด้านผู้เรียนที่อยู่ในระดับต่ำสุดคือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน มีการส่งงานตามกำหนด ดังนั้นบุคลากรครูควรกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น โดยการหาแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอยากเรียนในวิชานั้น ๆ มีวิธีการที่ดึงดูดความสนใจของเรียน และกำหนดระยะเวลาการสอนให้เหมาะสม ลดความเบื่อหน่ายและการขาดสมาธิ หรือการสร้างสิ่งกระตุ้นด้านอื่น ๆ โดยอาจถอดบทเรียนของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 ของสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการสร้างการมีส่วนร่วมของนักเรียน นำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของตนเอง ในขณะเดียวกันตัวของนักเรียนเองก็ควรมีส่วนร่วมในการเรียนให้มากขึ้น และมีการส่งงานตามกำหนด เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เกิดประสิทธิผลมากขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

สำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ หรือใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพิ่มเติม
2. ควรเพิ่มปัจจัยในการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลการศึกษามากขึ้น เช่น ปัจจัยด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ได้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในมิติอื่น ๆ ได้มากขึ้น และได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงปัจจัยต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเกิดประสิทธิผลการเรียนการสอนมากขึ้น

3. ควรวัดประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม นอกเหนือจากการวัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น ความสามารถในการแก้ปัญหา และการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

4. ผู้สนใจที่จะศึกษาในหัวเรื่องนี้ควรนำผลการวิจัยนี้ไปเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในอนาคตเพื่อจะได้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงและความแตกต่าง

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ สุภาราญ. (2563). *ทักษะครูกับการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ยุคใหม่*. ค้นหามาเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://www.educathai.com/knowledge/articles/372>.
- กรนันท์ เอี่ยมภูเขียว. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ในจังหวัดสุโขทัย*. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาแพงเพชร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *การเตรียมความพร้อมของกระทรวงศึกษาธิการก่อนเปิดภาคเรียน 1 กรกฎาคม 2563*. ค้นหามาเมื่อ 25 มิถุนายน 2564, จาก <https://moe360.blog.com>.
- กฤตย์ชัชพัช สารนอก, ศศิธร อิมวุฒิ, กัญญารัตน์ คำวิชัย และกนกรัตน์ จิรสังจานุกุล. (2564). *การจัดการนวัตกรรมการเรียนรู้บนโลกออนไลน์ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา*. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่อง คุณภาพของการบริหารจัดการและนวัตกรรม ครั้งที่ 7* (น. 1-13). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2560). *การใช้ SPSS for Window ในการวิเคราะห์ข้อมูล* (พิมพ์ครั้งที่ 29). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สามลดา.
- เก็จกนก เอื้อวงศ์, ชูชาติ พ่วงสมจิตร, นงเยาว์ อุทุมพร, กุลชลี จงเจริญ และฐิติภรณ์ ยาวิไชย จาริกศิลป์. (2564). *รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- จรรจิดา เกตุรุ่ง. (2558). *ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของแรงจูงใจในการทำงานของครูที่มีต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- จิราภรณ์ อ่อนชาผิว และสุชาดา นันนทะไชย. (2564). *ปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด 19 โรงเรียนวัดด่านสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุทพรปราการ เขต 1*. *Journal of Modern Learning Development*, 6(4), 49-66.

- เฉลิมพล ศรีรักษ์. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทัตเทพ วงศ์แก้ว. (2558). *ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการตามทัศนะของนักศึกษา การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้
- ธงชัย สันติวงษ์. (2554). *พฤติกรรมบุคคลในองค์กร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญพัฒน์.
- นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช. (2564). การเรียนออนไลน์กับเด็ก. ค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://www.princsuvarnabhumi.com/online-learning-with-children/>
- นฤมล ปภัสสรานนท์. (2558). *การจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- นิตยา มณีวงศ์. (2564). ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยความสำเร็จการเรียนออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันไลน์ ในช่วงวิกฤต COVID 19. *ครุศาสตร์สาร*, 15(1), 161-173.
- ปาริชาติ ปาละนันท์. (2557). อีเลิร์นนิ่งกับการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต*, 8(2), 84-97.
- ปิยะวรรณ ปานโต. (2563). *การจัดการเรียนการสอนของไทยภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- พงษ์พัชรินทร์ พุฒวัฒน์. (2564). *ทักษะและเทคนิคการสอน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- เพชร ลีมรัตน์มงคล. (2555). *ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเรียนออนไลน์ของผู้เรียนโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรังสิต.
- รุ่งอรุณ กระแสร์สินธุ์, อาจารย์ ี ประจวบเหมาะ, ไกลรุ่ง กระแสร์สินธุ์, วัทัญญ รัศมีทัต และสุรสิทธิ์ อุดมธนวนงศ์. (2564). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 7(8), 237-252.
- ลีนะวัตร เศษศรี และภานุมาศ จินารัตน์. (2564). สิ่งแวดล้อมการจัดการเรียนการสอน online ในช่วง Covid-19 ของ กศน.จังหวัดสุรินทร์. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่องคุณภาพของการบริหารจัดการและนวัตกรรม ครั้งที่ 7* (น. 596-601). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น.

- วิทยา วาโย, อภิรดี เจริญนุกูล, ฉัตรสุตา กานกายันต์ และจรรยา คนใหญ่. (2563). การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19: แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน. *วารสารศูนย์อนามัยที่ 9*, 14(34), 285-298.
- วิทยา สวนกุลหลาบ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพงเพชเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ศุภณัฐ อินทร์งาม และอำนาจ ชนวงค์. (2562). การพัฒนาระบบการจัดการการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิผล สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 30(3), 160-173.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2. (2564). *ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงาน สพป. สงขลา เขต 2*. ค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2564, จาก <http://www.ska2.go.th>
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2553). *ประชาคมประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2560). *20 วิธีจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม การเรียนรู้โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- Kerlinger, F.N., and Pedhazur, E.J. (1973). *Multiple regression in behavioral research*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An introductory analysis* (3rded.). New York: Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม
เรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ

เนื่องด้วยกระผม ว่าที่ร้อยตรี ธกฤต จันทสโร นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัย
ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส
โคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา
เขต 2 เพื่อให้แบบสอบถามมีความสอดคล้องระหว่างข้อความและวัตถุประสงค์ กระผมจึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์มายังท่านในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

สุดท้ายนี้ กระผมขอขอบพระคุณอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่าน หากท่านมี
ข้อคำถามเกี่ยวกับแบบสอบถาม ท่านสามารถติดต่อกระผมได้ที่เบอร์โทรศัพท์ 085-5852531

ด้วยความเคารพอย่างสูง

(ว่าที่ร้อยตรีธกฤต จันทสโร)

นักศึกษาระดับปริญญาตรีรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

คำชี้แจง

แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความ มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะทำการประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหา 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อปัจจัยการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 2 ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน

โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ให้คะแนน +1	ถ้า แน่ใจ ว่าข้อความนั้น สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์
ให้คะแนน 0	ถ้า ไม่แน่ใจ ว่าข้อความนั้น สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์
ให้คะแนน -1	ถ้า แน่ใจ ว่าข้อความนั้น ไม่สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นต่อปัจจัยการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นของท่าน พร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ปัจจัยการจัดการเรียนการสอน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ปัจจัยด้านผู้สอน				
1. ท่านมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีและการใช้โปรแกรมต่าง ๆ				
2. ท่านมีการบริหารและการจัดการเวลาเรียนที่ยืดหยุ่น				
3. ท่านมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม				
4. ท่านมีแนวทางการปฏิบัติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอน				
5. ท่านดูแลเอาใจต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างดี				
ปัจจัยด้านผู้เรียน				
1. นักเรียนของท่านมีความพร้อมและมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				
2. นักเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินเนื้อหาอย่างเป็นระบบ				
3. นักเรียนของท่านมีการเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้				
4. นักเรียนของท่านมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง				
5. นักเรียนของท่านมีส่วนร่วมในการเรียน มีการส่งงานตามกำหนด				
ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน				
1. การจัดเนื้อหาบทเรียนของท่านเหมาะสมกับเวลาเรียน				
2. เนื้อหาบทเรียนของท่านมีการเรียงลำดับจากง่ายไปยาก				
3. เนื้อหาบทเรียนของท่านสอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนการสอน				
4. เนื้อหาบทเรียนของท่านมีความชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย				

ปัจจัยการจัดการเรียนการสอน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
5. เนื้อหาบทเรียนของท่านมีการออกแบบโครงสร้างตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา				
ปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ				
1. เทคโนโลยีที่ท่านนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน				
2. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ท่านใช้ในการสอนมีความรวดเร็ว				
3. ท่านและนักเรียนของท่านสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนได้ง่าย				
4. สมรรถนะของคอมพิวเตอร์ที่ท่านและนักเรียนของท่านใช้ในการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ				
5. ท่านมีระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนที่หลากหลาย เช่น ห้องสนทนา กระดานข่าว หรือเฟสบุ๊ก เป็นต้น				

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นของท่าน พร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียนของท่านอยู่ในระดับสูง				
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียนของท่านเป็นไปตามเกณฑ์ของหลักสูตร				
3. นักเรียนของท่านมีสมรรถนะสำคัญเป็นไปตามเกณฑ์ของ				

ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
หลักสูตร				
4. นักเรียนของท่านได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดแข่งขันทางด้านวิชาการจากหน่วยงานต่าง ๆ				
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน				
1. นักเรียนของท่านมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง มีพัฒนาการส่วนต่าง ๆ เหมาะสมกับวัย				
2. นักเรียนของท่านเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมอย่างเหมาะสมและดีงาม				
3. นักเรียนของท่านมีความตั้งใจ/สนใจในการศึกษาเล่าเรียน				
4. นักเรียนของท่านสามารถนำความรู้และทักษะอันจำเป็นไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข				

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก ข

ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถาม

**ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบสอบถามปัจจัยการจัดการเรียนการสอน
โดยสรุปจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน**

ปัจจัยการจัดการเรียนการสอน	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	สรุป
	1	2	3			
ปัจจัยด้านผู้สอน						
1. ท่านมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีและการใช้โปรแกรมต่างๆ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2. ท่านมีการบริหารและการจัดการเวลาเรียนที่ยืดหยุ่น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3. ท่านมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
4. ท่านมีแนวทางการปฏิบัติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5. ท่านดูแลเอาใจต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ปัจจัยด้านผู้เรียน						
1. นักเรียนของท่านมีความพร้อมและมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
2. นักเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินเนื้อหาอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3. นักเรียนของท่านมีการเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4. นักเรียนของท่านมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5. นักเรียนของท่านมีส่วนร่วมในการเรียน มีการส่งงานตามกำหนด	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน						
1. การจัดเนื้อหาบทเรียนของท่านเหมาะสมกับเวลาเรียน	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
2. เนื้อหาบทเรียนของท่านมีการเรียงลำดับจากง่ายไปยาก	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
3. เนื้อหาบทเรียนของท่านสอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
4. เนื้อหาบทเรียนของท่านมีความชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5. เนื้อหาบทเรียนของท่านมีการออกแบบโครงสร้างตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ปัจจัยการจัดการเรียนการสอน	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	สรุป
	1	2	3			
ปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ						
1. เทคโนโลยีที่ท่านนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ท่านใช้ในการสอนมีความรวดเร็ว	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3. ท่านและนักเรียนของท่านสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนได้ง่าย	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
4. สมรรถนะของคอมพิวเตอร์ที่ท่านและนักเรียนของท่านใช้ในการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5. ท่านมีระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนที่หลากหลาย เช่น ห้องสนทนา กระดานข่าว หรือเฟสบุ๊ก เป็นต้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบสอบถามประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน
โดยสรุปจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน

ประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	สรุป
	1	2	3			
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน						
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียนของท่านอยู่ในระดับสูง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียนของท่านเป็นไปตามเกณฑ์ของหลักสูตร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3. นักเรียนของท่านมีสมรรถนะสำคัญเป็นไปตามเกณฑ์ของหลักสูตร	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
4. นักเรียนของท่านได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดแข่งขันทางด้านวิชาการจากหน่วยงานต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน						
1. นักเรียนของท่านมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง มีพัฒนาการส่วนต่าง ๆ เหมาะสมกับวัย	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
2. นักเรียนของท่านเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมอย่างเหมาะสมและดีงาม	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
3. นักเรียนของท่านมีความตั้งใจ/สนใจในการศึกษาเล่าเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4. นักเรียนของท่านสามารถนำความรู้และทักษะอันจำเป็นไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยการจัดการเรียนการสอน

Item-Total Statistics				
Item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Teacher1	14.97	6.654	0.849	0.968
Teacher2	15.03	6.102	0.920	0.957
Teacher3	15.00	6.138	0.926	0.956
Teacher4	15.00	6.276	0.876	0.965
Teacher5	14.93	6.409	0.973	0.950
Cronbach's Alpha = 0.967, N of Items = 5, N of Case = 30				
Student1	14.97	5.482	0.953	0.908
Student2	15.07	5.513	0.770	0.938
Student3	14.97	5.895	0.769	0.938
Student4	14.93	5.582	0.828	0.928
Student5	15.00	4.621	0.920	0.913
Cronbach's Alpha = 0.940, N of Items = 5, N of Case = 30				
Content1	14.83	8.006	0.870	0.962
Content2	14.83	7.316	0.927	0.952
Content3	14.83	7.799	0.853	0.964
Content4	14.77	7.564	0.967	0.947
Content5	14.87	6.878	0.914	0.957
Cronbach's Alpha = 0.965, N of Items = 5, N of Case = 30				
Technology1	14.33	13.264	0.986	0.984
Technology2	14.43	12.806	0.961	0.988
Technology3	14.43	13.151	0.944	0.990
Technology4	14.37	12.723	0.982	0.984
Technology5	14.30	13.666	0.972	0.986
Cronbach's Alpha = 0.989, N of Items = 5, N of Case = 30				

Cronbach's Alpha = 0.982, N of Items = 20, N of Case = 30

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประสิทธิผลการจัดการเรียนการสอน

Item-Total Statistics				
Item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Achievement1	11.03	4.240	0.951	0.925
Achievement2	11.03	4.309	0.919	0.935
Achievement3	11.20	3.752	0.884	0.954
Achievement4	11.03	4.654	0.856	0.954
Cronbach's Alpha = 0.956, N of Items = 4, N of Case = 30				
Character1	10.73	6.478	0.889	0.944
Character2	10.87	5.637	0.864	0.957
Character3	10.73	6.478	0.958	0.928
Character4	10.77	6.047	0.897	0.940
Cronbach's Alpha = 0.954, N of Items = 4, N of Case = 30				

Cronbach's Alpha = 0.974, N of Items = 8, N of Case = 30

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่องานวิจัย

แบบสอบถามวิจัยฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บข้อมูลสำหรับใช้ในงานวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของบุคลากรครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการศึกษาวิจัยในสารนิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรครู	จำนวน 5 ข้อ
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อปัจจัยการจัดการเรียนการสอน	จำนวน 20 ข้อ
ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน	จำนวน 8 ข้อ

การตอบแบบสอบถามของท่านถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และขอรับรองว่าการตอบแบบสอบถามของท่านครั้งนี้ จะไม่ส่งผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใดทั้งสิ้น

หากท่านมีข้อสงสัยเกี่ยวกับข้อคำถามในแบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ ท่านสามารถติดต่อผู้วิจัยได้โดยตรงที่เบอร์โทร 085-5852531

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือ

ผู้วิจัย

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรครู

คำชี้แจง: โปรดเลือกคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ไม่เกิน 20 ปี 21-30 ปี
 31-40 ปี 41-50 ปี
 51-60 ปี 60 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท
 ปริญญาเอก
4. ประสบการณ์ในการสอน น้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี
 มากกว่า 10 ปี
5. วิทยฐานะ ครูผู้ช่วย ครู คศ. 1
 ครู คศ. 2 ครู คศ. 3
 ครู คศ. 4 ครู คศ. 5

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อปัจจัยการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง: โปรดพิจารณาว่าท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อสภาพจริงของปัจจัยแต่ละด้านของการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) แล้วเลือกคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

ปัจจัยการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
ปัจจัยด้านผู้สอน					
1. ท่านมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีและการใช้โปรแกรมต่าง ๆ					
2. ท่านมีการบริหารและการจัดการเวลาเรียนที่ยืดหยุ่น					
3. ท่านมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม					
4. ท่านมีแนวทางการปฏิบัติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอน					
5. ท่านดูแลเอาใจต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างดี					

ปัจจัยการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
ปัจจัยด้านผู้เรียน					
1. นักเรียนของท่านมีความพร้อมและมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
2. นักเรียนของท่านมีการวิเคราะห์ข้อมูล ประเมินเนื้อหาอย่างเป็นระบบ					
3. นักเรียนของท่านมีการเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้					
4. นักเรียนของท่านมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
5. นักเรียนของท่านมีส่วนร่วมในการเรียน มีการส่งงานตามกำหนด					
ปัจจัยด้านเนื้อหาบทเรียน					
1. การจัดเนื้อหาบทเรียนของท่านเหมาะสมกับเวลาเรียน					
2. เนื้อหาบทเรียนของท่านมีการเรียงลำดับจากง่ายไปยาก					
3. เนื้อหาบทเรียนของท่านสอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนการสอน					
4. เนื้อหาบทเรียนของท่านมีความชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย					
5. เนื้อหาบทเรียนของท่านมีการออกแบบโครงสร้างตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา					
ปัจจัยด้านระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศ					
1. เทคโนโลยีที่ท่านนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน					
2. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ท่านใช้ในการสอนมีความรวดเร็ว					
3. ท่านและนักเรียนของท่านสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนได้ง่าย					
4. สมรรถนะของคอมพิวเตอร์ที่ท่านและนักเรียนของท่านใช้ในการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ					
5. ท่านมีระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนที่หลากหลาย เช่น ห้องสนทนา กระดานข่าว หรือเฟสบุ๊ก เป็นต้น					

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง: โปรดพิจารณาว่าท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในแต่ละด้าน แล้วเลือกคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียนของท่านอยู่ในระดับสูง					
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียนของท่านเป็นไปตามเกณฑ์ของหลักสูตร					
3. นักเรียนของท่านมีสมรรถนะสำคัญเป็นไปตามเกณฑ์ของหลักสูตร					
4. นักเรียนของท่านได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดแข่งขันทางด้านวิชาการจากหน่วยงานต่าง ๆ					
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน					
1. นักเรียนของท่านมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง มีพัฒนาการส่วนต่าง ๆ เหมาะสมกับวัย					
2. นักเรียนของท่านเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมอย่างเหมาะสมและดีงาม					
3. นักเรียนของท่านมีความตั้งใจ/สนใจในการศึกษาเล่าเรียน					
4. นักเรียนของท่านสามารถนำความรู้และทักษะอันจำเป็น ไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล	ว่าที่ร้อยตรีธรรมาภรณ์ จันทสโร	
รหัสประจำตัวนักศึกษา	6310521515	
วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
รัฐศาสตรบัณฑิต	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2562
(การบริหารรัฐกิจ)		

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

ครูผู้สอน หมวดวิชาสังคมศึกษา ภาควิชาสามัญสัมพันธ์
 วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่
 วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ ถ.กาญจนวณิช ต. คอหงส์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110